

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6-50
za en mesec " " 2-20

V upravnishtvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 2-70

za pošilj. na dom 20.—
za posamezne štev. 10.—

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod rez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upravišškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petivrsti (72 mm):
za enkrat " " 13 h
za dvakrat " " 11 "
za trikrat " " 9 "
za več ko trikrat " " 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniš nedelje
in praznike, ob pol 6. uri
popoldne.

Volivci!

Kandidat vseh samostojnih in resnično naprednih Ljubljančanov je

Ivan Kregar

pasar v Ljubljani.

Volivci pozor!

Pazite na izkaznice!

Ne izročite izkaznice nikomur!

Kdor zahteva od vas izkaznico, je naveden slepar in naj si bode kdorkoli! Naznanite ga državnemu pravdnishtvu in bo zaprt!

Tudi glasovnice hranite dobro in ne izročajte jih nikomur!

Volitev je tajna! Nove rdeče glasovnice, ki jih je izdala vlada za ožjo volitev, so ne-
prozorne, da nikdo ne more vedeti kako
volite!

Kdor je zgubil izkaznico, ali se dal zanjo oslepariti, naj gre na magistrat in zahteva duplikat, da ne pride ob volivno pravico, kajti brez izkaznic (zeleni papir) ne bo nihče volil!

Komur bi se delale na magistratu težave, naj se oglasi v pisarni dr. Ivana Šustersiča, Kongresni trg št. 2, I. nadstropje, kjer se mu takoj brezplačno odpomore.

OSREDNJI VOLIVNI ODBOR S. L. S.

Pomen volivne borbe v Ljubljani.

Za Ljubljano se gre; ali naj ima 11 zastopnikov, ali nikogar. O tem ne more biti dvoma, da je zveza poslancev S. L. S. s Hribarjem v državnem zboru izključena. Ko bi se dalo vse drugo premostiti, je način volitev, ki je zanj odgovoren edino Hribar sam, popolnoma neodpusten. Volitve v Ljubljani so ironija na

vsako volivno svobodo. Liberalci niso agitatorji, marveč tirani. Gospodarij pritiskajo na svoje uslužbence, češ, da nima dela pri njih, kdor ž njimi ne voli. Hišni posestniki žugajo z odpovedjo stanovanj; uradniki, zlasti na pošti in na železnici silijo, žugajo, da bi ostrašili uslužbence, ki imajo do njih kot do svojih predstojnikov seveda oziro. Laži, ki se širijo po Ljubljani, da bi se preslepili volivci, je nebroj. Celo tako daleč gredo, da naštevajo redovnike in duhovnike, ki so baje glasovali za Hribarja, češ, da župan ni veri in cerkvi nasproten.

Podkupovanje s pijačo in denarjem je v polnem cvetju. Naravnost podlo so se izvabile legitimacije mnogim volivcem iz rok. Volivno delo pa vodi magistrat pod vodstvom tistega Hribarja, ki tudi vodi agitacijo zase. Takih razmer tudi na Turškem ni; mogoče so edino v Ljubljani.

Tavčar je svoj čas v državnem zboru predlagal, naj vse volivne zadeve vodi vlada, češ, da zlasti naši kranjski župani niso sposobni za to. Če je mislil ljubljanskega župana, je govoril resnico. Na stotine županov je v deželi pošteno in nepristransko rešilo svojo nalogo. V celi deželi ni bilo ves čas volivne borbe toliko pritožb proti županstvu, kolikor jih je en dan v Ljubljani. Mi to bridko čutimo. Proti taki krutovladi moramo postaviti v vseh oziirih dosledno izpeljano odločno organizacijo svojih somišljenikov. Samo če bodo videli nasprotniki, da v vseh rečeh skupaj držimo, se nas bodo bali in omahljivci bodo morali stopiti na eno ali na drugo stran.

Liberalna stranka živi v Ljubljani edino po naši kratkovidni popustljivosti. Javno se bahajo liberalni obrtniki: »Če bi bil nasprotnik liberalcev, bi me takoj bojkotirali;« »klerikalci« »mi nič ne store.« Taka predrznost, ki greši na našo krotkost, je vsesplošna. Od nas žive, pa nas pobijajo in se nam v zahvalo še rogajo po vrhu. V tem oziru smo veseli volivnega boja, ker bo mnogo očistil. Spoznali se bomo in po tem spoznanju bomo tudi delali. Izid ljubljanskih volitev prihodnji četrtek je sam na sebi samo postranskega pomena; glavni pomen je pri tem naša izkušnja, ki nas bo zmoodrila. Naše vrste bodo na vsak način izšle iz boja utrjene, odločne, neustrašene in zato zmogovite. S. L. S. je s svojim prvim nastopom v Ljubljani dobila trdno stopinjo, ki je ne odstopi nikomur. Iz vseh slojev so se strnili samostojni možje krog njene zastave, zlasti iz delavskih. In v teh vrstah je doma pogum in nepremagljiva zavest, da je bodočnost tudi v Ljubljani naša. Že dan 23. maja naj to dokaže!

ČEHI V IN PO OŽJIH VOLITVAH.

Med češkimi meščanskimi strankami se je za ožje volitve 23. t. m. sklenil proti socialni demokraciji kompromis. Mladočehi imajo 16

ožjih volitev, češki radikalci 13, češki agrarci se bore v 25 okrajih s socialisti v ožji volitvi, v devetih okrajih pa s katoliškimi agrarci, ki so nastopili kot nova in organizovana stranka. Vse kaže, da bodo po ožji volitvi češki agrarci najmočnejša češka narodna skupina med Čehi. Češki realisti bodo imeli v novem državnem zboru dva poslance. Staročehi, ki so l. 1897. izgubili svoj zadnji mandat, pa bodo praznovali prerodenje s tem, da bodo v novem državnem zboru imeli štiri poslance. Češki divjak Holansky je pri volitvi 14. maja padel — ostane le še grof Sternberg. — Češki socialni demokratje so si 14. maja priborili 22 mandatov. Njihov položaj bo pri ožjih volitvah vsled kompromisa meščanskih stran nekoliko neugodnejši, vendar je mogoče, da 23. t. m. zmagajo še v petih okrajih.

KAJ BO S ČEHI?

Ministrski predsednik Beck je pozval k sebi voditelja čeških agrarcev Práška, ker hoče vlada podpirati zvezo čeških stran proti socialnim demokratom. Prášek je izjavil, da je k socialnodemokratski zmagi pripomoglo največ nespametno stališče Mladočehov, ki so vsi silo boja napeli proti agrarcem. Agrarci bodo kot najmočnejša češka stranka dali iniciativo, da se osnuje v parlamentu skupen češki klub.

MLADOČEHI PO PORAZU.

Protj črnim in rdečim!

To je zdaj geslo »Narodnih Listov«. Bodočo »klerikalno večino« v državnem zboru računajo »N. L.« na 260 glasov in pozivljajo vse »napredne« elemente v boj proti »črni in rdeči internacionali« češ, da je zdaj narodnost v nevarnosti. Liberalci so imeli pa vsikdar narodnost v frazah in nimajo vzroka praviti, da bo zdaj slabše preskrbljeno zanj.

VOLIVNI OKLIC ČEŠKIH SOCIALNIH DEMOKRATOV.

Praga, 20. maja. Strankarsko vodstvo češke socialne demokracije je izdalo sledeči oklic: Vse svoje moči bodemo zastavili, da dobi ljudstvo, tudi v mešanih krajih urejene šole, da se šolstvo izpopolni zlasti s strokovnimi in trgovskimi šolami ter da se izpolni glavna zahteva, namreč ustanovitev češkega vseučilišča na Moravskem. Kot sinovi češkega ljudstva se bodemo trudili, da pride naša materinščina do veljave tudi tam, kjer so jo dosedaj zaničevali, in da se končno vpelje ne le v parlamentu, ampak tudi v notranjem uradovanju. Volivni oklic nazadnje izreka nado, da se bode češkimi socialnim demokratom s pomočjo soc. demokratov drugih narodnosti posrečilo, da se sedanja država izpremeni v zvezo prostih narodov in da pride češko ljudstvo do svojih

pravic kakor tudi drugi zatirani narodi v Avstriji.

ČEŠKA NAPREDNA STRANKA ZA SOCIALNE DEMOKRATE.

Brno. Izvrševalni odbor napredne stranke je pozval svoje pristaše, naj volijo pri ožjih volitvah socialne demokrate.

SOCIALNA DEMOKRACIJA NA ČEŠKEM.

V 75. čeških volivnih okrajih so dobili socialni demokratje: V mestih 90.000 in na deželi 186.000, torej skupaj 276.000 glasov. Ker je bilo oddanih vseh glasov 851.000, imajo socialni demokratje eno tretjino vseh glasov. Značilno je, da so dobili socialni demokratje toliko glasov na deželi. Kmet je volil agrarno, njegovi posli pa socialno-demokratsko.

GROF STERNBERG V SVOJEM VOLIVNEM OKRAJU.

Kraljevi Gradec. Grof Sternberg je došel v svoj volivni okraj, da vodi sam ožjo volitev. Češka katoliška in češka agrarna stranka sta sklenili, da hočeta glasovati pri ožjih volitvah za Sternberga, ki bo zato izvoljen.

TRIJE KRŠČANSKO-SOCIALNI MINISTRI?

Dunaj, 18. maja. »Zeit« piše, da se krščansko-socialna stranka nadeja, da bo imela v prihodnji vladi tri ministre, in sicer, da postane dr. Gessmann minister za nauk in bogocastie, dr. Pattay minister za železnice in dr. Weiskirchner minister za pravosodje, oziroma za notranje stvari. Lueger je pa proti temu, da bi se stranka spremenila v ministrstvenjo stranko.

IZJAVA KRAMARA O IZIDU VOLITEV.

V »Den-u« piše dr. Kramar o volitvah: Če kdo predbaca občni volivni pravici, da je odkrila popolno desorganizacijo narodovo, je isto, če bi se kdo pritoževal na tem, da toplomer kaže v senci 30°. Občna volivna pravica ni od strani Mladočehov niti delo hipnega razpoloženja, niti volivni namer. Ravno zato, ker se je socialna demokracija pokazala tako močno, je bil že skrajni čas, da smo vpeljali občno volivno pravico. Najboljša zaklopnica za tako stisnjeno paro je še vedno parlament. Če so mase neizobraženega ljudstva v parlamentu zastopane in prisiljene k delu, so gotovo manj nevarne, kot pa na cesti. Prvi naval nove volivne pravice nas ni ostrašil. Nasprotno! Vztrajnejše kot kdaj prej se bomo trudili, da naš srednji stan gospodarsko okrepimo in strokovno ter obče izobrazimo; gledali bodemo, da poučimo mase, kaj je mogoče in nemogoče v politiki, na gospodarskem in političnem polju, da tako socialni demokraciji iztrgamo vsaj one, ki nika-

LISTEK.

Pogreb.

Iz poljskega prevel Fr. Virant.

»Kaj je rekel gospod župnik?« so vpraševale botre žensko, ki je prišla iz izbice v vežo.

»Eh, veste,« je zamahnila z roko, »vse je v božjih rokah...«

»Oj tako, tako moji ljubci... Toda vendar?« so vpraševale ljubodni.

»Ha, no rekel je, da če ne bo boljše, bo slabo...«

»No, vidite, vidite, kako gospod vse naprej ve...«

Tako so se razgovarjale živo botre, ki so stale okoli gospodinje, katere mož leži v izbici na smrtni postelji. V zadnjem hipu so poslali po gospoda; ta se je takoj preril s sanmi skoz snežene zamete, da bi prinesel bolniku zadnja tolažila... Ostal je z bolnikom sam v izbici, v veži in predkamri so se pa zbrali sosede; eni iz botrske skrbnosti, drugi iz krščanske dolžnosti; ostali končno pa iz radovednosti in ker bi se radi razgovarjali z gospodom... Skripajoči mrzli jih ni zadrževal; celo oddaljenejši so prišli in so napolnili čisto vso pekarno.

V izbici se je bolnik izpovedoval gospodu. Shujšani obraz je podprl z roko in s slabim glasom pravil svoje pregreške. Kakšne? ... to je zadeva Boga.

V veži in pekarni so stali gospodarji, žen-

ske in otroci, vsi s pobožnimi obrazi in poslušali, če se kmalu oglasi zvonček k sv. obhajilu. Nazadnje se je zaslišal glas zvončka v vežo. Ljudje so poklekli in začeli moliti molitvice, kakor jih je kdo znal: eni litanije, drugi rožni venec, zopet drugi običajne molitvice. In zopet se je oglašil zvonček. Ljudje so vstali in zamenjali molitev s tiho govoricco...

V pekarni, pri peči, je služeča deklica kuhala mleko za voznika, ki je ozebel tolkel s krpcami ob tla.

Vrata izbice so zaškrpala in gospod župnik se je pokazal v veži. Ljudje so se zagnali k duhovnovim rokam in mu poljubljali bele dlani...

»No, kako je, gospod župnik, bo še kaj iz njega?« so vpraševali smejeji gospodarji.

»Ha, sam Bog to ve... Zakaj niste po zdravnika poslali?« je vprašal, obrnivši se k ženi bolnika.

»O moj gospod,« je odgovorila plakaje žena, »saj smo storili, kar smo mogli... Kar je le kdo nasvetoval, to smo poskusili. Toda božja volja se godi povsod.«

»Hej!« so pritrdjevale botre.

Župnik je skomizgal z ramami, se zavil v široko suknjo in stopil pred vežo.

»No, Vojteh, pojdiva!...«

Vojteh je zvrnil lonček z mlekom, vzel bič in stopil k sanem. Obnil se je na mestu...

»Sedite, gospod!...«

»Pojdi, pojdi... Jaz grem v dolino, za potok... Še vrat bi si zlomil po tej sneženi strmini.«

»No, pa vas spremimo!« se je oglašilo par gospodarjev.

»Pa dobro...«

Ženske so se spet zagnale k gospodu, da bi mu poljubile roke v slovo, ki jih je on nerad na mrz izvlekel.

Sani so se premaknile in se zadele vsak hip v zamete, po stezi, izhopeni od ljudi, ki navadno po gosje hodijo v cerkev, je stopal v široki suknji župnik, za njim par gospodarjev, oblečenih v kratke kožuhe.

Medtem so ljudje prišli iz veže v izbico in obkrožili bolnika, mučec ga z najrazličnejšimi vprašanji. On se je napenjal in jim odgovarjal, kajti, »kdo vé, če jih še kdaj vidi« in čuti, da bo le še malo časa na svetu...

»Pa ste malo oporoko naredili?« ga je vprašal oddaljen boter.

»Naredil... notar...«

»In vaši ste pustili vse?«

»Mhm!...«

»Otrokom pa nič?« je vprašala radovedno botra.

»Če bodo mater poslušali, bodo že imeli. Saj ona ne bo večno na svetu...«

Starejši fant je gledal brezmišlno na očeta, deklica je pa plakala pod oknom... Mali Jožek je stekel za materjo v pekarno.

»Hej, otroci!« je začel tamati bolnik. »Da bi mi Bog dal le toliko življenja, da bi odrasli. Tako pa — mati je reva... Ne pomagajo, ne pogledajo nič okoli bajte... Mati je reva!...«

»Da bi jo vsaj poslušali...«

In dve solzi ganjenja sta mu kanili na lice. V tem ga je zgrabil suh kašel in ga davil par minut. Obraz mu je počrnel od napora, od stresanja pljuč... Omahnil je počasi z glavo na podglavje in oslabljen gledal okoli po zbranih...

»Od česa vam je vendar tako prišlo v prsi?« ga je vprašala najbližje stoječa ženska.

»Et...« zaprl se mu je, premikal je ustnice, glas je pa ostal v grlu.

»Daite mir, ne vprašajte!... Vidite, da je boter slabši. Govorjenje jih muči,« je opomnil razumno starejši od gospodarjev.

Zbrani so se ozrli na bolnika in na se, kakor bi hoteli s pogledom reči: »Hej, ne boš več dolgo... Se nekaj časa...«

Bolnik se je pa zagledal v strop... Oči so posteklenele in obraz je otopel, kakor oblička spacanih podob, ki vise na steni nad posteljo.

Ljudje so se začeli končno razhajati, poslavljati se...

»Z Bogom!« »Krepčajte se dobro!« »Da bi le Bog dal!« se je slišalo vse križem.

In bolnik je spremljal z očmi k vratom vsakega, kakor bi hotel reči: »Saj te ne bom videl več!...«

...

»Torej pravite, da je umrl oni s pristave?«

»Da, da. Umrl je to noč...«

»Naj v miru počiva... Bil ni slab gospodar... Ha no, tudi mi ne bomo dolgo...«

E, sedite boter, ne stojte. Ali se vam kam mudi?...

Stari Jontas je postavil stol sosedu. Ta se je vsedel počasi...

»O, nikamor se mi ne mudi. Samo vam sem prišel povedat...«

»Torej pravite, Jernej, da to noč?«

»Hej, okoli polnoči. Oslovski kašelji ga je zgrabil, in ga zadavil kar na lepem.«

kor ne spadajo vanjo. — V enem oziru pa smo bili presenečeni, to priznamo, namreč radi števila onih, ki so oddali svoje glasove socialnodemokratskim voditeljem. Nam ni žal za mladočeske mandate, žal nam je le za one mandate, s katerimi bi lahko ustvarili v parlamentu češko zastopstvo, ki bi igralo v razvoju razmer vodilno vlogo. Toda nosimo li mi Mladočehi sami vso krivdo? Rekriminacije ne izdajo mnogo v politiki. Povejmo si odkritosrčno, da nam je nekaj drugega nujno potrebno: koncentracija vseh narodnih sil, neprestano vzgojevalno delo v vseh slojih, stremenje za skupnim ciljem, enotno delovanje za gospodarsko in socialno povzdigo teh slojev. To je najboljšo sredstvo zoper socialno-demokratsko povodenj, ne pa nepravilni socialni privilegiji v volivnem redu.

KONSERVATIVCI IN KRŠČ. SOCIALCI.

Med vernimi Štajerci so krščanske stranke od leta 1904 napredovale skoro za 20.000 glasov. »Neodvisni« liberalni kmetje so kršč. kmetom podlegli na celi črti, le eden je prišel v ožjo volitev.

Na Tirolskem se je pa volivna borba končala s tem, da so konservativci izginili. Po vseh kmečkih občinah so zmagali krščanski socialci. Schrott, Hauers, dr. Tollinger, ki imajo vendar mnogo zaslug, so s svojim konservativizmom podlegli novim močim iz krščansko-soc. tabora. Upamo, da bo zdaj tista brezplodna borba med tirolskimi katoličani prenehala, kajti zdaj morajo vendar vsi izprevideti, da ima bodočnost le krščansko-socialna stranka. Gospodje pri »Vaterlandu« zdaj vedo, kako stoji stvar.

OŽJE VOLITVE V INOMOSTU.

Inomost, 20. maja. Nemški svobodomiselní volivni odbor izjavlja, da ni osrednji volivni odbor v Inomostu sklenil z nobeno stranko kakega kompromisa glede ožjih volitev in da bode vse svoje delovanje osredotočil na agitacijo v prvem inomoškem volivnem okraju, kjer si bosta pri ožji volitvi stala nasproti podžupan inomoški dr. Erler in soc. dem. Holzhammer. V drugem vol. okraju nemškosvobodomiselní kandidat, občinski svetnik Thurner itak ne pride več v poštev pri ožji volitvi, ker se bode bil volivni boj le med krščanskim socialcem kaplanom Deutschmannom in socialnim demokratom Abramom.

VOLITVE V DALMACIJI.

V Dalmaciji je glasovalo 73.006 volivcev, 51.437 resolucionašev, 18.343 protiresolucionašev, ostale glasove so dobili Italijani in socialni demokrati. »Hrvatska stranka« je dobila 30.964 glasov, »pravaši« 11.730.

SKLICANJE NOVEGA DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 21. maja. Kakor se čuje, bode državni zbor gotovo sklican v sredo dne 22. junija. Ministrski predsednik Beck in notranji minister Bienenrth sta si že ogledala preuredbo dvorane poslanske zbornice.

NALOGE NOVEGA DRŽAVNEGA ZBORA.

Dunaj, 21. maja. »Neues Wiener Journal« prinaša izpod peresa odličnega aktivnega avstrijskega državnika daljši članek pod naslovom: »Naloge novega državnega zbora«. Članek našteva sledeče naloge, ki jih bode moral parlament izvršiti: Načrt ustanovitve osrednje zadružne zveze, ki ga bo Korytowski zopet predložil, zavarovanje kmečkih delavcev za starost in poškodbe, reforma hišnogajeminskega davka, enotno saniranje deželnih financ; končno opozarja tudi na reformo kazenskega prava, ki jo že pripravlja sedaj zborujoča enketa.

OŽJE VOLITVE NA GORENEM ŠTAJERSKEM.

Bauernbundovci so sklenili glasovati dne 23. t. m. pri ožji volitvi v okraju Ljubno za kršč.-socialnega kandidata dekana Prischniga proti socialnemu demokratu.

»Oj, ta oslovski kašelj . . . s tem ni šala, samo če se te prime, pa te zaduši . . .«

»A vse to pride od dela.«

»Ba, od česa drugega neki! . . . To je tako, če se človek prevzdigne, tega ne čuti takoj, toda če se to potem nabere na kup, to nas Bog varuj!«

»Hej!«

In stara dva botra sta tožila čez težko delo, od dela sta prešla na bedo, beda je pa priljubljena, da končni predmet razgovorov hribovskega ljudstva. Ko se pozdravijo, prično z bedo, in slovo končajo z bedo.

O čem drugem naj govore, ko izpolnjuje beda vsebino celega njihovega življenja . . .

Ona stopa po kamnitim polju za točo, ona pogleda v kašče po slabih letinah, ona gleda iz vsakega kota v bajti, ona je neločljiva tovarišica bednega gospodarja . . .

Res je, da časih ni bilo veliko gospodarjev v vasi, toda vsak je pasel po petdeset ovac na travnatih pašnikih. Danes so se namnožili gospodarji — sploh je veliko več ljudi — posestva so se pa stopila, razdrobila in redko se najde gospodar, ki bi troje živine prezimil. Kočarjev je pa vedno več, ki gredo v svet za kruhom — a tudi v svetu ne manjka ljudi . . .

Temna prihodnost! — Kakšno hrano pripravljajo ljudem brez zemlje, ki jih je vedno več? . . . Tudi v prihodnosti izteguje tovarišica beda roke za svojimi in jim z groznim nasmehom predstavlja svojega sina . . .

Vreden matere je plod! — ime mu je pa glad . . .

NOVA POTA V AVSTRIJSKI POLITIKI.

Dunaj, 20. maja. V tukajšnjih političnih krogih prevladuje mnenje, da bode mogoče začetni narodnostno politiko, kot jo zagovarjajo krščanski socialci in katoliški centrum. V ta namen bi se morala ustvariti večina, obstoječa iz krščanskih socialcev, katoliškega centra in Slovanov, ki bi tvorila mogočen protitež posebno proti vsenemštvu in madjarskemu pretežu. Seveda z Marchetom, Pradejem in Derschatto ne bo mogoče hoditi roko v roki po tej poti, na vodilna mesta bodo morali priti popolnoma drugi močje.

AVSTRIJSKI INDUSTRIJCI O VOLITVAH IN RAZMERJU DO OGRSKE.

Dunaj, 21. maja. Pred par dnevi je tu zborovala zveza industričev, ki se je posvetovala o izidu volitev, s katerim ni nihče zadovoljen. Debata je bila zelo burna, člani so osrednjemu volivnemu odboru očitali zanikrnost in nesposobnost, ta pa se je skliceval na to, da so nemške stranke vlekile industričee za nos. Vendar so govorniki izražali nado, da bode življenje novega parlamenta le kratko, ker se bode razbil ob nagodbenem vprašanju. Tej razpravi je sledil razgovor o nagodbi z Ogrsko. Predsednik zveze je odločno izjavil, da bo padel vsak avstrijski minister, ki bi od industričev zahteval koncesij za Mažare. Oeslo industričev je in bo isto, kot političnih strank: Proč od Ogrske! Lastnik tiskarne Jaspser je zahteval, da se takoj ločimo od Ogrske, ne pa šele leta 1917, ko bi se Mažari gospodarsko postavili popolnoma na svoje noge in dobili svojo armado.

OGRSKI SOCIALNI DEMOKRATI IN AVSTRIJSKE DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE.

Budimpešta, 20. maja. Nenavadni uspehi naše socialne demokracije pri volitvah so dali ogrskim socialistom pogum, da še z večjo vztrajnostjo nadaljujejo agitacijo za občno volivno pravico na Ogrskem. 26. t. m. bodo sklicali v Budimpešti in po vseh večjih mestih v provinci ljudske shode s programom: Avstrijsko volivno pravo in ogrski parlament.

ITALIJANSKE OBČINSKE VOLITVE.

Katoliške stranke se pripravljajo resno za občinske volitve, ki bodo v kratkem. Ako bodo katoličani složni in če so se naučili kaj discipline, bodo mogli doseči precej novih uspehov.

SOCIALNI DEMOKRATI ZA DR. EPPINGERJA.

Trutnov. Socialni demokrati so sklenili, da glasujejo pri ožji volitvi za dr. Eppingerja.

VSENMENCI IN OŽJE VOLITVE.

Vsenemška stranka poziva svoje somišljenike, naj se ne udeležijo ožjih volitev, ker so nasprotne stranke vse izdale parolo, da se Vsenemci morajo uničiti.

OŽJE VOLITVE NA DUNAJU.

Volivni odbor nemških svobodomislecev na Dunaju poziva svoje volivce, naj pri ožjih volitvah glasujejo proti krščanskim socialcem.

STRASTEN VOLIVNI BOJ V AŠU

se razvija za ožje volitve 23. t. m. Poslanec Schuhmeier se je pripeljal v soboto v Aš v družbi 20 dunajskih agitatorjev in je imel zvečer štiri shode. Občinski svet se je izjavil za izvolitev prostega Vsenemca pl. Stranskega.

KLOFAČ DIKTIRA MLADOČEHOM.

Zanimivo poročilo prihaja iz Prage: V mladočeski klub je v soboto prišla deputacija čeških narodnih socialcev pod Klofačevim vodstvom. Klofač je za ožje volitve predložil naslednje predloge: Mladočehi se zavežejo voliti Klofača v vseh treh volivnih okrajih, v katerih je v ožji volitvi. Klofač po izvolitvi odloži praška mandata, ki ju dobita propadla

Ko sta se stara nagovorila že do sita, se je vzdignil prvi Jernej s stola.

»Greste že boter?« je vprašal gospodar. »E, moram iti naprej . . . Morda bi pa pogledali rajnega? Pojdite boter!«

»E, saj res . . . vsaj po smrti ga je treba pogledati, ker ga ne bomo videli več.«

Obklek je kožu in šla skupaj, brodeč sneg do kolen, k bajti, kjer je počival umrl . . . Po poti sta se spominjala sosedskih odnošajev z rajnikom.

»Bil je prijazen človek. Bog mu grehe odpusti! . . . Z nikomur se ni sporekel, se ni prepiral . . . pomagal je pa vsakemu, če je le mogel . . . Pri njem si dobil vse: ali jarm, ali kola, ali kako drugo orodje.«

»Hej! je pritrdil sosed. »Pomnim, ko je bil še mlad fant, ko sva šla enkrat skupaj po gozdu. Delal je piščalke, igral na gosli in veselo nama je bilo! Hej . . . Do nabora sva skupaj hodila. He, bil je navihani fant! Kako je židom nagajal! . . . Bog mu naj tega ne šteje v zlo. Potem so ga vzeli k vojakom . . . Ko je pa prišel domov, ni našel več očeta, ampak prazno posestvo. On se je poprijel, oženi, poplačal dolgovce in si tako polagoma opomogel, kupil je vole in to in ono, in tu vidite je treba vse zapustiti . . . Kajti smrt se ne šali, samo pride in: Pojdi Jaka k sodniku!«

»Hej, ne šali se . . . ne!« je ponovil sosed. Obstala sta pred pragom bajte, do katere sta prišla . . . Ozrla sta se še nazaj in stopila noter. V opekarni na dolgi deski, pokrit z belo ruho, je ležal mrlič . . .

Ljudij je bilo precej v izbi, starejših in mlajših. Prišli so botro tolažit, ko se je je polotila taka žalost.

kandidata Choc in Sobotka. Mladočeska stranka se zaveže plačati vse volivne stroške Klofačeve stranke, zato pa češki narodni socialci volijo pri ožji volitvi povsod Mladočeha proti socialnim demokratom. Izvzeta iz tega kompromisa sta dr. Herold in prof. Čelakovsky, ker sta se strastno bojevala proti narodnim socialcem.

RAZMERJE ČEŠKIH STRANK V NOVEM DRŽAVNEM ZBORU.

Splošno se sodi, da bode 108 čeških mandatov v novem državnem zboru razdeljenih tako-le: 31 agrarcev, 19 Mladočehov, 12 katoliških agrarcev in pristašev katoliško narodne stranke, 12 čeških radikalcev, 4 Staročehi, 2 realista, 27 socialnih demokratov in grof Sternberg. — Kak bo izid seve nihče ne ve. Profesor Masaryk se v »Moravskem kraju« izjavlja proti kompromisu, katerega so sklenili Mladočehi, češki agrarci, narodni socialci, Staročehi in češka katoliško-narodna stranka, ki hočejo baje v novem državnem zboru tudi ustanoviti skupni češki klub.

CESAR IN VLADA O NOVI ZBORNICI.

Cesar je zadovoljen, ker so malone porazene popolnoma vse radikalne nemške stranke, ki so zavrle vsako delo. Ker so opozarjali krono na nevarnost naraščajoče socialne demokracije, se je posvetoval vladar z vojnim ministrom. Vlada je zato pozno pričela s pogajanjimi glede na združitev meščanskih strank, ker je bil cesarju vsčč vsenemški poraz. Glede na delegacije sodijo, da z ozirom na vojaške zahteve ne bo več tako mirno, kakor je bilo dozdaj. — Druga poročila pa trde, da cesar ni zadovoljen, ker je bilo izvoljenih toliko socialnih demokratov, ki nasprotujejo vojaštvu. Zato pa da je nastopala vlada pri ožjih volitvah proti socialni demokraciji.

HRVAŠKO-OGRSKI SPOR.

Hrvaški zastopniki so izjavili, da so stremjenja za zblizanje med Mažari in Hrvati jako neugodna. A dokler je še kaj upanja za uspeh, ne prekinajo pogajanj. Zagreb je bil 17. t. m. na čast hrvaškim poslancem razsvetljen.

HRVAŠKI MINISTER PRI CESARJU.

Budimpešta. Cesar je zaslišal hrvaškega ministra Giezo pl. Josipovića, ki mu je poročal o pogajanjih med Mažari in Hrvati glede na hrvaško vprašanje.

SPLOŠNA STAVKA V JUŽNI AFRIKI.

Johannesburg. Delavski zastopniki 27 zlatih rudnikov so pozvali delavce, naj v torek prično s splošno stavko.

BOLGARSKA ČETA NA DELU.

Carigrad. Dne 14. t. m. je zažgala v vasi Smilovci dvanajst hiš neka bolgarska četa.

JAPONSKA NAROČILA V AMERIKI.

New York. Japonska je naročila blaga za mandžurske železnice v vrednosti 40 in pol milijona.

ROPARJI USTAVILI VLAK.

Min sk. Pri postaji Musavjovo so ustavili roparji neki vlak, ki je vozil 200.000 rubljev. Vojaki, ki so spremljali vlak, so prisilili roparje, da so se umaknili.

NEMIRI V INDIJI.

Iz Kalkute in vseh pokrajin Bengalije dohajajo vesti, da se nemirno gibanje med domačini vedno bolj širi. 11. t. m. je preteklo ravno 50 let, odkar je izbruhnila vstaja v Areeerutu. Ta spominski dan je še silneje vplival na prebivalstvo, vsled česar vstaško gibanje počasi a vztrajno narašča. Angleška vlada je v skrb, kajti prepričana je, da bo treba izvesti obširne vojaške operacije, da zaduši upor. Zelo pa se boji, da bi morala žrtvovati toliko, kot v zadnji vojski proti republikani Transvaal in Oranje. Da pa se Angleška

Ona je s prekrizanimi rokami sedela pri peči in od časa do časa zaplakala. Otroci so se posedli okrog nje in gledali radovedno, sedaj na ljudi, sedaj na ležečega očeta; niso še razumeli nesreče, ki jih je zadela . . .

Pri nasprotni steni je mizar oblal deske za krsto . . . Delal je povsod krste; sedaj je gledal radovedno na gledalce in na rajnega, za katero dela zibelko (kakor je rekel).

»Saj to ni prva,« je rekel, ko so ga prišli prositi. »Samo žganja pripravite . . .«

To žganje je potegnil od časa do časa v spomin po umrlem, kakor je rekel, toda deske je oblal gladko in jih spojil natanko.

»Če vam naredim krsto,« je govoril, »ne primejo se vas sto let črvi! . . . Če bo grobokop pri kopanju groba zadel na mrliča, najde ga gotovo dobro ohranjenega. Kajti le tam se plazijo črvi, kjer je krsta slaba . . .«

Verjeli so mu in niso verjeli, on je pa govoril, ko je vlekel žganje.

Večirilo se je polagoma . . . Veter je zaspal s snegom okna, ljudje so pa posedli, kjer je kdo mogel in tolažili, kakor so mogli, obupano vdovo . . .

»E, koliko ste pa plačali, botra, za pogreb?« je vprašala radovedno sosed.

»Celih trideset goldinarjev, botra, celih.«

»Pa bo vendar lep pogreb? . . .«

»Saj bi rada pomagala rajnkemu, kar je v moji moči. Naročila sem pogreb in črno mašo. Bog mu bodi milostljiv. Stori la sem vse, da ga dostojno in lepo zakopljajo. To sem mu hotela narediti. hotela sem, da bi ga spodobno

neniurov upravičeno boji, za to ima dovolj povoda, kajti uporno gibanje se razprostira od Pendžaba do Vzhodne Bengalije, torej na prostoru, ki meri v širini nad 1000 angleških milj. Prometnih sredstev pa skoro nič ni.

ŠKANDALI V RUSKI DUMI.

Peterburg, 20. maja. V seji 17. t. m. je Poljak Kuninski, odgovarjajoč na izvajanja naučnega ministra Kaufmanna, opisoval neznozne razmere na ruskem Poljskem. Za pouk v poljščini morajo Poljaki šteti velike vsote, nemščina in francoščina pa se poučujeta zastoni. Za njim je nastopil mohamedanski poslanec Hasanov in začel: »Ko je bil avtokratični sistem v Rusiji še močen . . .« Klici na desnici: »Je še vedno!« Hasanov: »V Rusiji je bila oklicana ustava.« Medklici na desnici: »Tolpa morilcev.« Predsednik ukori nemirneža. Ponovljen hrup. — Predsednik pozove tri poslance, naj se odstranijo iz dvorane, česar pa ti nočejo storiti, ampak prosijo za besedo. Ko jo dobe, govore v takem tonu, da jim predsednik takoj vzame besedo. Predsednikov predlog, da se imenovani poslanci izključijo od 15 sej, je bil sprejet. Dva odideta, tretji čita časopis. Ker predsednik proti njemu noče nastopiti s silo, zaključijo sejo in pripomni, da jim bo že znal zabraniti pristop k 15 sejam. Odgovornost zato, da so se morala pogajanja pretrgati, pade na poslance, ki se ni hotel odstraniti. Nekateri poslanci ugovarjajo. Ko predsednik zaključil sejo, zažene desnica nepopisliv krik.

STARORUSKI KONGRES.

Peterburg. Tu so otvorili drugi staroruski kongres.

ZAROTA PROTI CARJU.

Peterburg. Na carja bi bila morala vreči bombo tudi neka mlekarica. Zarotniki so tudi nameravali pognati v zrak posebni carjev vlak.

FRANCOSKI VINOGRADNIKI SE BRANIJO PLAČEVATI DAVKE.

Pariz, 20. maja. Vinogradniki na južnem Francoskem so se zavezali, da toliko časa ne bodo plačevali nikakih davkov, dokler vlada odločno ne nastopi proti proizvajalcem umetnih vin. Da se razume upravičenost razburjenja med vinogradniki, se mora pomisliti, da se nikjer ne spravi v promet toliko ponarejenega vina kot na Francoskem. Sicer je vlada postavila komisijo, ki naj vsaj omeji delovanje teh fabrikantov, toda uspehov ni bilo nikakih. Druga komisija pa, mesto da bi študirala pereče vprašanje, se zabava v Algiru. Ker na jugu primanjkuje vode, so ondodni prebivalci prisiljeni, saditi trto, ker noben drug sad ne uspeva. Hoteli so napeljati iz Rone kanal, a za agrarna podjetja ni bilo denarja. Jasno je, da je vino edini pridelek, ki preživlja tamošnje ljudstvo in da mu dela ponarejeno vino neprečnljivo konkurenco. Organizirali so se že trije okraji, ki štejejo skupno okolu milijon prebivalcev. Uporno gibanje še vedno narašča in ga simpatično pozdravljajo meščani. V Beziersu je bil shod, ki se ga je udeležilo nad 100.000 oseb. Finančni minister Caillaux je poklical k sebi generalne davkarje dotičnih departementov, da mu povedo svoje mnenje o tem gibanju.

Pariz, 20. maja. V Perpignanu se je vršil shod, ki se ga je udeležilo do 50.000 vinogradnikov. Čete na jugu so pomnožene, v Beziersu je proglašeno obsedno stanje. Župan in občinski svet sta odstopila, upravo mesta je prevzel podprefekt. 17. t. m. so zopet sklenile tri občine, da ne plačajo davkov, in zapre občinske hiše, da eksekutorjem onemogočijo poslovanje.

Volivni boj.

Štajerska.

(V boj za dr. Benkovića.) Brežice, 21. maja. Volivni boj je dosegel višek. »Slovenska kmečka zveza« je priredila o binkoštnih praznikih 18 shodov. Govorili so: kandidat dr. Benkovič ter poslanci Roškar, Pišek in dr.

pokopali! Saj je zaslužil to . . .« In zopet so jo zalile solze.

»Ne jokajte, botra!« so jo tolažile druge, »saj se ne vrne več! To je zastoni . . . Je že tako volja božja . . .«

Vdova se je polagoma pomirila, ko so starejši, da jim ne bi bilo dolgčas sedeti in ne bi zadržali, začeli po vrsti pripovedovati različne pripovedke, ki so bile v zvezi s smrtjo.

Ko so že drugi končali, je začel stari Jontas tako-le:

»Ko je moj najstarejši sin, saj ga poznate, služil pri ulancih, je šel s celo eskadrono na Ogrsko, kamor so jih višji poslali. Bil je to veste takrat, ko je Segedin poplavila voda, ker mi je pripovedoval natanko, da so stali pod Segedinom, da bi reševali prebivalce . . . No in glejte, on je stal s svojim švadrnom v neki vasi, samo se ne morem spomniti, kako se ta vas imenuje . . . No, pa naj se imenuje, kakor se hoče. Dosti, da je bilo tam . . . On je, glejte, jahal z raportom v mesto in se vračal okolu polnoči . . . Ko je bil že na polovici pota, sliši za seboj nekako ropotanje. Ozre se in vidi ženo, oblečeno čisto belo, ki se pelje za njim na vozičku . . . Mesec je svetil, torej je dobro videl, kdo se je peljal. Začudil se je zelo, da tu ni ne konja niti kake druge živali, ki bi vlekla voziček, samo žena sedi na dveh kolesih in gre za njim korak za korakom . . . Prestrašil se je, lasje so mu celo kapo vzdignili. Izpodbodel je konja, se spustil v dir in jahal kar je imel sape, toda ropotanje ne preneha . . . Če on dirja, dirja tudi žena; če gre počasi, gre tudi žena počasi . . . Tako je prihajal v vas. Žena je krenila v najbližjo bajto, on je pa podil k svojemu stanovanju. Nič ne reče,

ali storiti za celove, katere naj na 1. maja zastopa le delavec. Kdor se tega zaveda, bo zapisal ime: Ivan Kregar, pasar v Ljubljani, na glasovnico.

Kot zadnji govornik nastopi še enkrat Etbin Kristan ter pravi: Dne 14. maja so nam glasove kradli, sedaj pa hočejo, da jim ostane šenkamo, — in lazijo za soc. demokrati. »Narod« se sedaj veseli zmage socialnih demokratov, če bi bili pa propadli, veselil bi se še bolj. — Preje so pisali, da bo vse »črno«. Kristan pravi, da 250 liberalcev v Mariboru ali Beljaku ni toliko vrednih, kot pravi dr. Triller. Hribar bo iskal vsako luknjo, da smukne v klerikalni klub. Če bi se šlo zato, da prepreči zmago reakcije bi on — Kristan sam rekel, glasujmo za liberalca. Toda »On« zastopa kapitalizem in čast nam vleva, da ostanemo doma! Nato predsednik Kocmur z enakim pozivom zaključí shod, katerega se je udeležilo precej nad 1000 oseb. — Konstatiramo, da so shod hoteli motiti le liberalci.

Po shodu je delavstvo jasno izjavljalo, da delavskih glasov ne dobi glavar magistratne stranke Hribar., pač pa hoče zastaviti vse sile, da zmaga proti Hribarju ljudski kandidat Ivan Kregar.

Ij Kake ljudi vzdržuje Hribar. Ivan Hribar vzdržuje na podžupanskem mestu dr. Karla Bleiweisla, ki se je izrazil, da višja deklška šola ni za hčerke železničarjev in za nižje sloje, ampak samo za višjo frakarijo. S tako stranko, ki vzdržuje take ljudi na svojih odličnih mestih, noben zaveden volivec ne more voliti!

Ij Dr. Triller se je tudi v Vodmatu lepo postavil. Preklicati je moral oficielno svojo izjavo o kompromisu med liberalci in socialnimi demokrati in je izjavil, da nima nobenega vpliva na pisavo »Slov. Naroda«. Tako visoko je nosil dr. Triller svojo glavo, zdaj se je pa tako nizko počikal! Hribar je izgubil svoje krščansko prepričanje, Triller je pa priznal, da je resnico izgubil. Je res nevarno hoditi v Vodmat za liberalce!

Ij Brce na površju! »Narodov« ljubljeneec Brce agitira tudi z vso silo za Hribarja. Ponosen na favorike, ki si jih je spletel v Sorí, zabavlja zdaj liberalce v kolarju čez »klerikalce«, in govori tako umazane stvari, da jih tu ne moremo navajati. Najboljše je pa to, da se smatra Brce tudi za načelnika policajev. Če mu kdo ugovarja, takoj zahteva od nega ime in grozi s policajem ali pa kar natakarično pošlje, naj gre policaja iskat. Ljudje, ne bojte se Brce! Vprašajte ga raje, kaj je naredil, da so ga vpokojili!

Ij Klerikalce panat na Barje je šel včeraj župnik Berce, tako se je hvalil sinoči po dolenjskih gostilnah. Svoj govor je pričel: »Živijo naš papež, živijo naš škof«. S tem sem jih najbolj dal, tako se je potem bahal. Zavedni Barjani! Taki so liberalni agitatorji in če tudi v duhovniški obleki. Norca se delajo iz vas!

Ij Liberalci na Barju pogoreli. Sicer je minul čas, ko zažigajo na Barju šoto; da pa je bilo kaj ognja, so poskrbeli naši volivci na Barju, ki so Hribarjevemu ljubljencu, župniku Brece fare pri sv. Juriju na Gradu, Brectu, včeraj tako podkurili, da se ne bo kmalu zopet upal na Barje. Hvaležnost je lepa reč in usluga zahteva protiuslugo. Hribar je naredil Brecta za župnika brez fare na Gradu, Brece pa hoče narediti Hribarja za poslanca na Dunaju. V ta namen je priredil včeraj dva shoda na Barju. »pri Vidmarju« in »pri rdečem križu«. Na obeh shodih je bila večina naših pristašev, ki so Brectu odkritosrčno povedali, da je njegov trud, in naj si tudi nosi kolar, zastonj. Od priprostiti mož je moral junak sorške afere slišati take, kot niti kak lajik. Čuli so se klici: »Izdajavec; mi nočemo izdati svojih ljudi s tem, da bi volili Hribarja; naš kandidat je Kregar; njega bomo volili!« Kot adjutanta in telesna straža sta spremljala Hribarjevega dvornega župnika Magister-Tiček in kovač Valentin Urbančič, ki pa ne vrže klerikalca čez prag, če pride k njemu kaj naročit, zlasti samostane ceni v tem oziru. Od Vidmarja in od »rdečega križa« je odšel Brce z dolgim nosom in težkim križem na hrbtu, poteč brezuspešno krvav pot za Hribarja. Čedalje lepše: Predovič s prašiči in svojimi hlapci, Vrhovnik s kolarjem, Brce s kolarjem. . .

Ij Shod S. L. S. na Ilovici. Včeraj ob 4. uri popoldne se je vršil »pri Drakslerju« na Ilovici v najlepšem redu shod S. L. S., katerega se je udeležilo veliko število ljudstva. Predsednikom je bil izvoljen g. Maks Pavšek, nakar je horjulski župan g. Stanonik v izbornem govoru slikal liberalno stranko kot »priateljico« delavstva, kmeta in obrtnika. Poslušalci so z zanimanjem sledili govornikovim izjavam in z glasnim odobravanjem pokazali, da se z njimi tudi strinjajo. S. L. S. si je na Ilovici pridobila že tako trdno zaupanje, da ga ne omaje niti Črnagoj niti kak Brce.

Ij Ne vajte Hribarja— »Narodova« laž o Kregarju in resnična izjava o Hribarjevji kandidaturi. Ob volitvah je v »Narodovem« uredništvu kovačnica lažij. Na deželi se na »Narodove« volivne laži nihče ne vsede. »Narod« računa, da se bo morda v Ljubljani kdo vse del na njegove nesramnosti. V soboto je »Narod« priobčil notico, v kateri pravi, do govori Kregarjeva žena okoli, naj se Kregar ne voli. S takimi lažmi se mora že delati za Hribarja! Mi pa vemo o Hribarju nekaj resničnega. Hribarjeva žena je prišla nedavno k nekemu obrtniku ter je tožila: Neumnost je, da moj mož kandidira. Sem mu rekla, da je neumnost. Kaj je bilo tega treba. To je popolnoma resničen dogodek, ki iz ust Hribarjeve žene potrjuje, kar smo mi vedno trdili, da je za Ljubljano Hribarjeva kandidatura velika neumnost. Zato slušajte mater županjo in ne volite Hribarja! Volite Ivana Kregarja!

Ij Trnovski župnik napreduje. Liberalen je sam, in to mu ni dovolj; zdaj so postale li-

beralne tudi njegove krave in njihove mleko. Včeraj je namreč odpovedal nekemu pristašu »S. L. S.« očetu petih otrok, mleko, ki ga že dozdaj, seveda proti poštnemu plačilu dobiva v župnišču. Dekla, ki je to naznanila, je naravnost izjavila, da zato, ker »niste z nami«. Liberalne krave so najnovejši napredek trnovskega župnika!

Ij Neki magistratni sluga agitira po Trnovem za župana in pri tem razglaša novo postavlo, češ, kdor župana voli, dobi vse potrebne papirje, tudi če je šele samo en dan v Ljubljani. Ali misli na tuje izkaznice?

Ij Trnovski kaplan Koechler je sedaj vsak dan v »Narodu«. Pretekli teden ga je »Narod« skoro vsak dan slikal kot silnega fanatika, v soboto pa zopet pravi »Koechler ni fanatik«. Tako bije »Narod« samega sebe po zobeh. Res ni treba, da bi bil človek fanatik, da se bori proti Hribarju. Dovolj je, da je poštenjak.

Ij Lastnik goriške vinske kleti, neki Gorjan, tudi agitira med svojimi gosti za župana. Mož menda hoče, da bi hodili v njegovo klet samo frakarji, ker drugi so njegove nadležnosti siti!

Ij Črnagoj. Na barju dela za Hribarja pridno učitelj Črnagoj. Ta troši razne vesti o neklih volivcih, ki so neresnične, in ga naj dotičniki primejo za besedo. Barjanom pa pove, da je ta Črnagoj na liberalnem shodu izjavil, da mora učiteljstvo delati na to, da bo drugi rod zrel za tak liberalizem, kakor je na Francoskem. Torej za razporoko, za cerkveni rop, za popolno brezvestnostv hočejo taki ljudje vzgojiti vaše otroke. Barjani, s tem Črnagojem obračunajte temeljito! Naj ga ima Hribar z Brectom in Vrhovnikom, vi pa povejte, da ne marate mladinskih vzgojiteljev s Hribarjevim programom!

Naj počiva v miru! Nadsvetnik dež. sodišča, g. dr. Andrej Ferjančič v Ljubljani je šel v pokoj in mu je podeljen tem povodom naslov in značaj dvornega svetnika.

Ij Birma. O Binkoštih je bilo v stolnici 1874 birmancev in sicer 964 dečkov in 910 deklic.

Ij Inženir J. V. Hrásky, profesor češke tehnike, ki je bival več let v Ljubljani, tudi deli s svojim prijateljem Hribarjem smolo. V okraju Pardubice pri prvi volitvi kot državnozbornski kandidat ni zmagal in se mora še boriti v ožji volitvi.

Ij Vrl lovec v našem uredništvu. Danes zjutraj se je oglasil v našem uredništvu g. župnik Dobnikar in prinesel seboj uredništvu v dar krasnega divjega petelina, ki ga je ustrelil danes v dežju ob 4. uri zjutraj. Petelin ni nič pel, ko ga je z izredno lovsko srečo zalotil. Župan ljubljanski hodi sicer vedno na lov, pa še nikoli prišel v položaj, da bi mogel uredništvu »Slov. Naroda« narediti tako veselje!

Ij Štiridesetletnico svojega službovanja je praznoval v soboto c. kr. sodnijski sluga g. Ivan Gaber.

Ij Nogo zlomil. V soboto zvečer je drvar Matevž Klančar na Francovem nabrežju padel in pri tem zlomil v členu levo nogo. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico.

Skozi okno II. nadstropja vojašnice je padel včeraj ponoči prostak 27. domobranskega polka Anton Paternoster, rodом iz Studenca in se ubil. Nesrečnež je najbrže na oknu zaspal in se v spanju prevrnil na ulico. Truplo so prepeljali v garnizijsko mrtvašnico.

Ij Prisiljenec pobegnil. Dne 17. t. m. je pobegnil od dela pri zgradbi nove hiše nasproti justične palače prisiljenec Ivan Fatur iz Zagorja pri Postojni. Odšel je v prisilniški obleki.

Ij Na tla podrl je včeraj dopoldne na Zaloški cesti električni voz 18letno šiviljo Marijo Sitarjevo, ki se je na glavi in na životu znatno poškodovala. Voznik je sicer dajal z zvonom znamenje, ker pa je Sitarjeva gluha, tega ni čula in se ni mogla izogniti.

Ij Samoumor. Včeraj popoldne se je v svojem stanovanju na Starem trgu štev. 32 ustrelil 20letni krojaški pomočnik Ciril Šušter, rodом iz Ljubljane. Zadel se je v srce in je bil takoj mrtev. Vzrok samoumoru je neznan. Truplo so prepeljali v mrtvašnico k sv. Krištofu.

Ij Prijet subagent. Včeraj popoldne je policija prišla delavca Ivana Lesarja iz Sušjega, ker je hotel petnajst izselencev spraviti v Ameriko po neki tujezemski agenturi, katere mu je obljubila za vsakega moža 10 K nagrade. Oddali so ga sodišču.

Ij Za kruhom. Včeraj se je odpeljal z Južnega kolodvora v Ameriko 130 Makedoncev, 50 Slovencev in 40 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 100 Hrvatov.

Ij Vlom. Včeraj dopoldne je bilo vlomljeno v »Rokodelski dom«, v stanovanje v drugem nadstropju. Tat je ukradel okrog 300 K denarja in srebrno uro.

Ij Gnojne vile je ukradel včeraj nekemu posestniku v Linhartovih ulicah Fran Čehun, rojen l. 1889 v Černučah v družbi nekega Ivana Bistona, rojenega v Rožni dolini pri Litiji. Ko je policija obadva dala pod ključ, se je dognoalo, da je Čehun ukradel tudi kolo, katero je bilo ukradeno v soboto potniku Karolu Rajerju na Južnem kolodvoru. Kolo je bilo vredno 240 kron in so ga mu odvzeli v Mednu. Čehun je tudi na luteranskem pokopališču kradel pri grobih železne ograje in jih prodajal za staro železo. Obadva aretovanca sta se izročila sodišču.

Ij Srebrno poroko je v nedeljo praznoval v Pulju brat glavnega urednika »Edinosti« in brat tukajšnjega gostilničarja g. Feliks Cotič, poslovodja v c. in kr. arzenalu vojne mornarice. Iskreno čestitamo!

Ij Cerkevna pevka (ar) se sprejme za plačo; izve se Pred škofijo 12 v prvem nadstropju.

— Za kruhom. Z Južnega kolodvora se je včeraj odpeljalo v Ameriko 58 Slovencev.

Razne stvari.

Tatjana Leontjeva zblaznela. Tatjana Leontjevno, obsojeno radi umora Müllerja na tri in pol leta ječe, so prepeljali v blaznico, ker se na njej kažejo znaki blaznosti.

Knez pod skrbstvom. Pod skrbstvo je postavljen knez Aladar Porcia.

Razstavo konj so otvorili na Dunaju preteklo soboto.

VOLITVE V GALICIJI.

Lvov 20. maja. »Kurjer Lwowski« poruđarja, da se volitve 17. t. m. za poljski narodni svet niso posebno ugodno izvršile. Izmed kandidatov, ki jih je narodni svet postavil, sta prodrla v Lvovu samo dva (Malachowski in Globinski), v Krakovu štirje, v Drohobyczu, Buczaczu in Bochniji pa po eden. Jako pa se je okrepila socialno-demokratska stranka; v Lvovu in v Przemyslu sta pri prvih volitvah zmagala dva njena kandidata (Liebemann in Hudec), dva (Dr. Diamand in Hausner) pa bosta pri ožji volitvi skoro gotovo prodrla. Zmagal je tudi samostojni socialist dr. Adolf Gross v Krakovu, dočim je kandidat poljskega narodnega sveta pogorel. Samostojni socialist dr. Breiter je v Lvovu tudi dobil precej več glasov kot njegov nasprotnik in lahko upravičeno upa, da zmaga.

Dunaj. Po doslej znanih uradnih podatkih je v Galiciji izvoljenih: 5 pristašev Poljske Ljudske Stranke, 3 poljski konservativci, 3 demokrati, 2 narodna demokrata, 2 napredna demokrata, 2 člana poljskega centra, 2 ukrajinska Rusina, 2 radikalna Rusina, 1 starorusin, 2 socialna demokrata, 1 poljski divjak. V devetih okrajih bodo nove volitve, v sedmih pa ožje.

O izidu volitev se nadalje poroča: V 64. volivnem okraju (lvovska okolica) je bilo oddanih veljavnih glasov 26.995. Josip Folis (ukrajinska stranka) 11.713; David Abrahamowicz (konservativci) 6123; Ernst Breiter (divjak) 4593; Stanislaw Baranowski (Poljska Ljudska Stranka) 2260; Konstantin Pawlikow (Starorusin) 2360. Ostali glasovi razcepljeni, nove volitve potrebne.

V 61. volivnem okraju (Przemysl, Dynow itd.) — pravi rezultat — so volivci oddali 40.047 veljavnih glasov. Gregor Cegliniski (ukrajinska stranka) 17.062; dr. Ladislav Czajkowski (konservativci) 14.004; Julijan Nestorowicz (Starorusin) 6090; Ivan Stapinski (Poljska Ljudska Stranka) 2430; ostali glasovi razcepljeni, nove volitve.

38. volivni okraj (Zywiec). Končne številke veljavnih glasov oddanih 23.278. Matija Fijak (poljski centrum) 7324; Anton Pavluskiewicz (poljski centrum) 5921; Josip Stolaski 3466; Ivan Packan 1927; Stanislaw Szczepanski 2292; ostali glasovi razcepljeni; vršile se bodo nove volitve.

41. volivni okraj (Bochnija); pravi rezultat: Veljavnih glasov oddanih 20.451 glasov. P. Stojalowski (poljski centrum) 6254; Adam Rubenbauer (Poljska Ljudska Stranka) 5139; dr. Anton Gorski (konservativci) 4649; p. Iv. Batko 3920; Josip Babral 106; Cyprian Szlachta 52; Andrej Wajda 40, ostali glasovi razcepljeni. Druge volitve potrebne.

V 65. volivnem okraju (Sokal) — končne številke — so volivci oddali 52.000 veljavnih glasov. Dr. Dymitrij Markow (Starorusin) 24.373; dr. Evgen Petruszewicz (ukrajinska stranka) 17.099; Ladislav Gniwocz (konservativci) 10.396. Nove volitve potrebne.

Lvov. V Krakovu je izvoljen Tadej Sikorski (napredni demokrat); poročali smo že, da je v Krakovu socialni demokrat Daszynski propadel. Dobil je 1137 glasov, njegov protikandidat Ig. Petelenz je dobil 1328 glasov. V Buczaczu je izvoljen dosedanjí poslanec konservativec Stefan pl. Moysa; v Wadowici je izvoljen Andrej Sredniawski, kandidat Poljske Ljudske Stranke.

ZARADI RAZŽALJENJA VELIČANSTVA.

Berolin. Zaradi razžaljenja veličanstva je bil nekdo obsojen v 9 mesečni zapor, ker je pokazal jezik cesarju Viljemu, ko se je peljal od zaprisege vojaških novincev.

100.000 DELAVCEV IZKLJUČENIH OD DELA.

Berolin. Od dela so izključili 100.000 stavbnih delavcev.

NADVOJVODA LEOPOLD SALVATOR V GRADCU.

Gradec. Tu sem je došel nadvojvoda Leopold Salvator s svojo soprogo, da se je udeležil tekmovalne ježe častnikov in članov jezdeccev. Nadvojvoda se je pripeljal s svojo soprogo v avtomobilu.

Cenjenim volivcem

vrbniskega, logaškega, cirkniškega in idrijskega okraja

izrekam tem potom najtoplejšo zahvalo za njihovo zaupanje.

Z Bogom za ljudstvo!

Josip Gostinčar
državni poslanec.

Častitim volivcem

žužemberskega, velikolaškega in ribniškega okraja ter občin Banjaloka, Fara in Osilnica!

Dne 14. maja ste na sijajen način pokazali, da stojite po ogromni večini trdno v taboru Slovenske Ljudske Stranke. Za Vaše zaupanje se Vam prav iskreno zahvaljujem.

Fr. Jaklič

dež. in drž. poslanec.

Spoštovanim volivcem

litijskega, višnjegorskega in radeškega okraja

se presrčno zahvaljujem za zaupanje podeljeno mi dne 14. t. m. z izvolitvijo v državni zbor. Vaše zaupanje hočem opravičiti z vestnim delom za pravice in blagor našega vernega slovenskega ljudstva in ljubljeno našo slovensko domovino.

Ljubljana, dne 18. maja 1907.

Franc Povše

državni poslanec.

Častitim volivcem

sodnih okrajev Krško-Kostanjevica-Mokronog-Trebnje

izrekam za sijajno izvolitev dne 14. maja t. l. in s tem mi izkazano zaupanje najsrčnejšo zahvalo. Kot iskren patrijot prizadeval si bom z vso vnemo delati za Vaš in slovenskega naroda duševni in gospodarski napredek. V to pomози Bog!

Dr. Janko Hočevar

državni poslanec.

Telefonska in brzojavna poročila.

NA DELO ZA DR. BENKOVIČA.

Laški trg, 21. maja. Shodj v Loki, Sv. Jederti, Šmarjeti, Laškem, Rečici, Sv. Lenartu, na katerih je govoril dr. Korošec so se dobro obnesli. Navdušenje za dr. Benkoviča vedno večje.

KRI PRI VOLITVAH.

Przemisl, 21. maja. Glede na dogode v Przemyslu se poroča: Na Glavnem trgu v Przemyslu se je zbralo po končani volitvi kakih 8000 oseb, ki so priredili demonstrativni izprevod z lampijoni. Policija je pozvala demonstrante, naj se razidejo. Policija je pozikovala množico razkropiti, ne da bi rabila orožje. Demonstranti so pa nato ugasnili lampijone, nakar je nastala tema, ker so pogasili tudi cestne svetilke. Množica je nato obmetavala policiste s kamni. Policija je nastopila nato s sabljami. Ko so pa došli vojaki, se je razkropila množica. Ubít ni bil nihče, ranjeni so bili štirje, neki ženski se je pa udrla kri. Izmed policistov sta bila nevarno ranjena dva, štirje lahko, zadetih s kamni je bilo 14 policistov in 3 policijski uradniki.

SAMOSTOJNA SKUPINA ČESKIH SOCIALNIH DEMOKRATOV.

Brno, 21. maja. Češki moravski socialno-demokratski poslanci so sklenili, da ustanove v državnem zboru samostojni češki socialnodemokratski klub.

ODKRITA ZAROTA PROTI RUSKEMU CARJU.

Peterburg, 21. maja. Preiskava o odkriti zaroti proti carju spravlja na dan vedno nevarnejše načrte. Zarotniki niso nameravali umoriti samo carja, ampak tudi malega prestolonaslednika in carjevega brata velikega kneza Mihaela, ki je v Gačini. Vsi napadi naj bi se istočasno izvršili. Neki podčastnik je izdal svojim predstojnikom, da so mu revolucionarji ponudili 10.000 rubljev da po napadu takoj lahko zapusti Rusijo. Predstojniki so podčastniku svetovali, naj se navidezno v načrte revolucionarjev uda, da se lahko omogoči odkritj vse načrte revolucionarjev. To se je izredno posrečilo. Nasledje je aretiranih že 80 oseb. Aretacije se nadaljujejo in segajo v najodličnejše dvorne kroge. Kot povzročitelja zarote sta aretirana bivša generala Nestejow in Kaulberg. Aretiranih je 32 mož carjeve telesne straže. Carjevo telesno stražo so prevzeli kazaki.

OPIJ V KITAJSKI PREPOVEDAN.

London, 21. maja. »Times« poroča iz Pekinga: Prvih šest mesecev je minulo, odkar je bila izdan odredba proti opiju. V petek so zaprli zadnjo špiljo opija.

UMORI V ODESI.

Odesa, 21. maja. V najboljudejši ulici sta včeraj bila ustreljena dva policijska častnika. V Odesi so bili te dni tudi poizkusi preganjanja židov.

ŽENSKÉ IN VOLIVNA PRAVICA.

Rim, 21. maja. Italijanski državni zbor je izvolil odsek za proučevanje ženske volivne pravice.

1143

Podpisani naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancom žalostno vest, da je velečastiti gospod

Matej Sušelj

kaplan

danes, 18. maja, ob 8. uri zvečer, po mučni bolezni v 26. letu svoje starosti, po prejetih sv. zakramentih za umirajoče, mirno zaspal v Gospodu. Pogreb bo v ponedeljek, 20. maja, ob 5. uri popoldne iz kaplanije na Blokah na pokopališče k sv. Mihaelu pri Fari.

Nepozabnega gospoda priporočam v blag spomin in molitev.

Na Blokah, 18. maja 1907.

Jakob Koritnik
župnik.

Herma Pellán naznanja v svojem imenu in v imenu svojih sorodnikov prežalostno vest, da je njen iskreno, presrečno ljubljeno oče, ozir. očem, brat, svak, tast, bratranec in stric, gospod

Alfonz Pellán

danes nagle smrti o polnoči v 63 letu starosti v Gospodu zaspal.

Pogreb ljubljene pokojnika bo v sredo, dne 22. t. m., ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Marije Terezije cesta št. 11, na pokopališče k Sv. Križu. 1148

Sveta maša za pokojnika se bo služila v frančiškanski cerkvi v četrtek, dne 23. t. m., ob 8. uri dopoldne. Dragega rajnika priporočamo v blag spomin in molitev.

V Ljubljani, dne 21. maja 1907.

Perje in puh

oprano in očiščeno

1/2 kilograma od 35 kr. višje
C. J. HAMANN, Ljubljana.

543 9

Sobotna izdaja
„Slovenca“

stane celoletno

K 7.—

Naroča se pri upravnistvu v Ljubljani.

Kolarskega
pomočnika
in vajenca

sprejme takoj 11454-1

Anton Šetina
kolar, Gor. Šiška 65.

Krepkega dečka

kot

1078 6

učenca

poštenih krščanskih staršev
sprejemem takoj s popolno
oskrbo.

Janko Šink

svečar in lector v Kranju.

Hugo Levicki

geometer

Ljubica Levicki rojena Klinar

e. kr. poštarica

poročena.

Bugojno

17. rožnika 1907

Medija-Izlake

Brez posebnega naznanila.

1142 1-1

Prostovoljna prodaja.

V konkurzno maso Vendelina J. J. Starčeta v Ribnici spadajoča na 21.036 K 92 h cenjena zaloga špecerijskega in manufakturnega blaga se proda vsled sklepa upniškega odbora in privoljenja konkurznega komisarja potom prostovoljne dražbe

dne 28. maja 1907

ob 10. uri dopoldne v Ribnici na licu mesta onemu, ki največ ponudi.

Na dan dražbe treba je plačati na račun kupnine 8000 K, ostanek pa do 1. junija 1907.

Natančni pogoji razglasijo se na dan dražbe.

V Ribnici, 18. maja 1907.

Ignac Gruntar,

e. kr. notar konkurzni oskrbnik.

1147 3-1

Proda se posestvo

v Česnjicah

iz proste roke z gospodarskim poslopljem, njivami in travniki, eno uro od Ljubljane in četrte ure od papirnice oddaljeno; plačuje se lahko 10 let. Redi se lahko 6 do 7 glav živine. 133 1-1

Več se izve pri lastniku **Jožetu Bitencu** v Sostrem št. 5, pošta Spod. Hrušica.

Staro železo

baker, svinec in mednino plačuje
po najvišjih cenah

Fr. Stupica

v Ljubljani, Marija Terezije cesta št. 1
in Valvazorjev trg št. 6. 718 5

1005 20-10

Kdor kupuje gvančno blago za moške in ženske, najde jako veliko izber in zelo ugodne cene pri domači tvrdki

R. Miklauc, Ljubljana
Stritarjeve (Špitalske) ul. 5.

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob, kuhinje in pritliklin, se odda za avgust-termin v Kolodvorskih ulicah šte. 35. 1125 3

Žrebanje nepreklicno
6. junija 1907

GLAVNI DOBITEK
kron 20.000 kron

1116 6-2

Loterija za sirotišnico. :: Srečka 1 krono.
Dobe se pri J. C. MAYER, LJUBLJANA.

Veliko tesarjev prejme

takoj proti dobri plači Ivan Zakotnik,
tesarski mojster, Dunajska cesta 40 v Ljubljani

1228 2

949 80

se dobé le pri

SINGER Ko.

akc. družba za šivalne stroje

LJUBLJANA, Sv. Petra cesta.

Svarimo s tem najnujnejše svoje odjemalce pred šivalnimi stroji, ki jih ponujajo drugi trgovci pod imenom „izvirne Singerce“. Ker mi svojih strojev nikdar ne oddajamo takim trgovcem, obstoje taki „izvirni Singerjevi stroji“ k večjemu iz starih rabljenih, iz tretje roke dobljenih šivalnih strojev, za katere ne moremo niti prevzeti kakšnega poročstva, niti doposlati posamnih delov.

Ugodna prilika za trgovino in gostilno.

V najem dam v svoji hiši št. 61^{1/2}, na Rakeku v ugodni legi ob glavni cesti in v bližini kolodvora: 1. v pritličju prodajalnice s shrambo, dve sobi pripravi za gostilno, kuhinjo in daljni dve sobi, velik magazin in hleve za konje; 2. eventualno tudi 7 sob in kuhinjo v 1. nadstropju, vse v dobrem stanju. V omenjenih prostorih je bila od nekdanj trgovina in gostilna.

Natančneje pri **Franou Lauri**, trgovcu v Trstu, Riva Mandracchio 2. 1110 3-3

Lokal se odda

za trgovino z opravo vred na **Jesenicah**, na lepem prostoru pri novem kolodvoru. 1101 9-

Več se poizve pri posestniku **ANTON ČEBULJU**, na Jesenicah.

Hiša in gostilna

z gospodarskim poslopljem in zemljiščem, ki se nahaja poleg cerkve **sv. Roka v Dravljah št. 51**, se da v najem ali pa tudi proda. — Več se izve pri lastniku tistotam. 1133 2-2

Dve lepi stanovanji

v solčni legi, vsako obstoječe iz 2 sob, kuhinje, jedilne shrambe in kabineta ter s porabo perilnice in delom vrta, sta za avgustov termin oddati na **Dunajski cesti št. 60**. 1052 6-5

Odda se

prodajalnica

iz proste roke, založena z manufakturnim blagom, na zelo dobrem prostoru, že več let dobro vpeljana kupčija, v prijaznem mestecu na Gorenjskem.

Naslov pove upravništvo „Slovenca“. 1124 3

Podružnica
: v Spljetu. :

Delniška glavnica:
: K 2.000.000. :

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2 : : :
priporoča k žrebanju dne 1. junija 1907

promese na državne srečke iz l. 1864 | cele po . . K 20.— | glavni dobiček
polovice po K 11.— | K 300.000.—
Vloge na knjižice in v tekočem računu obrestuje od dne vloge do 4 1/2 %
dne vzdiga po

Podružnica
: v Celovcu. :

Rezervni fond :
: K 200.000. : :

Korošec. V Kapelah so dr. Benkoviču in poslancu Roškarju grozili z revolverji in na več krajih je prišlo do krvavih pretepov. Celo truma celjskih agitatorjev je preplavila okraj; marsikje se jim slabo godi. Naprednjaki so se zvezali s socialnimi demokrati, ki zatajujejo svoja načela, ker gredo na voliče za Roša, pristaša onega »Naroda«, ki je bil vedno proti splošni in enaki volivni pravici. Mnogo delavcev noče glasovati za Roša. Moscon igra čudno vlogo. Povrne se mu kmalu. Starosta brežiškega Sokola se pogaja z zloglasno brežiško policijo za agitacijo. O Benkoviču razširjajo nesramne laži. Na mestu hiši v Brežicah so Roševi plakati. Naši ne spijo. Danes zvečer ima dr. Benkovič volivni shod na Zidanem mostu. Roševci pripravljajo napad. Upamo na zmago. Vsi na krov!

(Sijajna dr. Koroščeva zmaga.) Končno uradno poročilo se glasi: Oddanih je bilo v 28. rogaškem volivnem okraju 6526 glasov. Dr. Anton Korošec je dobil 4187, liberalci V. Žurman 1654, Stajerčičanec Andrej Drogenik 654 glasov. Ostali glasovi so bili razcepljeni. Izvoljen je bil torej dr. Korošec.

Kranjska.

(Narodovec laži s številkami razkrinkane.) Sv. Križ pri Kostanjevici. Svoj čas je pisal neki liberalen dopisnik v „Slov. Narod“, da je v križevski župniji tretjina mož na njihovi strani. Toda smola, 14. maja je pokazal drugače. Gospod dr. Hočevnar je dobil 253 glasov, Gombač pa samo 14 in še teh je bilo nekaj prisiljenih. Ker sta v vrstah liberalcev dva učitelja in po županskem stolu hrepeneči trgovci, bodo gotovo ti gospodje znali zračunati, da te številke niso nikakor v soglasju z njihovim bahatim in lažnjivim pisanjem. Učelnjakom zadostuj!

Goriška.

(Poraz Gabrščkovega liberalizma na Goriškem.) Dan 14. maj je bil dan sodbe in ostre obsodbe goriškega nadzdravbarja Gabrščka, bil je pa ob enem tudi dan zadodžčenja za toli obrekovanega dr. A. Gregorčiča. Gabrščkovi kandidati so dobili 4533 glasov manj kakor „Slogini“ in Gregorčič je zmagal z večino 2704 glasov, čeravno je bil nadzdravbar zdemoraliziran, da nesreča goriških Slovencev ne sme biti več izvoljena. Te številke govore jasno in dokazujejo, da odobrava velika večina goriških Slovencev program „Sloge“ in njenega predsednika dr. A. Gregorčiča. Sramotilci našega ljudstva naj slovenski volilci temeljito obračunajo tudi prihodnji četrtak ter volijo „Sloginega kandidata dr. P. Lahararja“. S tem bo strta strahovlada Gabrščkove bande in goriških zmerjavcev, s tem odsejajo državnozbornski volivci hidri goriškega prepira in razpora tretjo in zadnjo glavo.

Koroška.

(Volitev na Koroškem in položaj Slovencev.) Iz Velikoveca se nam piše: »Pa smo jih dali,« tako si slišal govoriti zavedne našince po volitvi. Da, zares, velikovski okraj se je izkazal, kakor poleg pliberškega nobeden drugi, ako se pomisli na narodno zaspanost in dolgoletno mlačnost, ki je bila ravno tukaj doma. Sedaj se pa vendar vidijo uspehi nemornega delovanja v narodnem oziru, ki se je začelo razvijati v novejšem času tudi to stran Drave. Večkrat se je govorilo celo od naše strani: »Drava je meja med obema narodoma«. Da, lahko bi bilo prišlo do tega, ako bi se ne bili še pravočasno oprijeli dela. Uspeh delovanja dveh izobraževalnih društev velikoveškega in vovbrškega, se je sedaj pokazal v sijajni luči. Pri deželnozbornskih volitvah leta 1902 je msgr. Podgorc v omenjenem sodnijskem okraju ostal v manjšini za 146 glasov, pri dopolnilni državnozbornski volitvi leta 1905 je imel g. Grafenauer že večino 16 glasov; in dne 14. maja t. l. je zmagal slovenski kandidat oba nasprotnika s 40 glasovi. Ako se pomisli, da so sedaj med kmet-

skimi glasovi tudi oni mesta Velikovec in socialno-demokratski, ki jih prej ni bilo, potem je to v kmečkih občinah napredek za okroglo 800 glasov od leta 1902. Ta številka nam pove, da je velikovski okraj v bodočnosti naše upanje. Ako bi nemški krščanski socialci v isti meri storili svoj dolžnost, kakor se je to zgodilo v slovenskem delu, bi bil gotovo g. Ellersdorfer dobil največ glasov. Toda ti so mislili, da v tem okraju ni nobenega upanja, a uspeh je drugače pokazal. Že se sliši, da hoče za ožjo volitev tudi v nemških krajih iti vse v boj, in ker so tudi socialni demokrati v Girebinju, na Rudi, v Tinja, v Važenbergu in v Mostiču se že izjavili za Ellersdorferja, potem se ni treba veliko bati. Slovenski volivci so dobili novega poguma in naši agitatorji že zopet marljivo delajo. Naprej, do zmage! Zaupniki, storite svojo dolžnost!

(Celovško okolico bo zastopal socialni demokrat.) Kandidat nemških nacionalcev Kirschner je izdal izjavo, v kateri pravi, da bi on le tako mogel biti izvoljen, ako bi tudi Podgorčevci volivci zanj glasovali. On pa noče biti poslanec s klerikalnimi glasovi (kisló grozdje!). Zato prosi svoje volivce naj se volitve vzdržijo. Gotovo je torej, da bo 23. t. m. v celovški okolici izvoljen socialni demokrat Lukas. Menda je hotel Kirschner tako pridobiti soc. demokrate proti Ellersdorferju, pa se mu morda ne posreči.

Zborovanje odvetniških in notarskih uradnikov.

To zborovanje se je vršilo binkočno nedeljo v Sokolovi telovadnici »Narodnega doma« ob precej minimalni udeležbi s strani slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov.

Shod je otvoril predsednik ljubljanske skupine g. Christof ter izrekel osobito pozdrav bratom Hrvatoma, ki so bili pravzaprav provzročitelji shoda, in ki nas hočejo podpirati. Predlaga predsednikom g. Bovha (Celje). — Ta početkom svojega govora naznanja, da je prišel na shod župan Hribar, da pa mu je v Sokolovi dvorani prehladno, zato je takoj odšel.

Pred početkom razprav se oglasi k besedi predsednik odvetniške zbornice dr. Majaron. — Zborovanju želi uspeha ter pravi, da organizacija uradnikov ni v škodo šefom. Res da so uradniki z ozirom na gmotni položaj včasih proti šefom v bojni poziciji, a potrebno je sporazumljenje, ne pa diktat.

Nato dobi besedo prvi poročevalec gosp. Christof. V stvarnem in obširnem govoru opisuje, kako se je izvršil shod na Dunaju, kjer se je šlo za ustanovitev »Zveze avstrijskih odvetniških in notarskih uradnikov«. — Navzoči so bili odposlanci iz cele Avstrije in tam se je postavil temelj boljši bodočnosti. Sklenilo se je tudi ustanoviti posredovalnico služb. Nadaljni poročevalec g. Tavčar govori o gmotnem stanju in o plačah. — Govoriti moremo — pravi — le o revščini, kajti plače, ki jih imamo, so le male nagrade za ogromno delo. — Nekateri šefi sploh ne sprejmo uradnikov, ki so v organizaciji. Merila glede plač danes ni. Začetniki morajo vstopati z 15, 20, kvečjemu 25 goldinarji na mesec. Lačen revež mora vzeti, kar mu diktira samolastna volja šefova. — V nadaljnjem govoru navaja na podlagi števil, kako so slabo plačani nekateri odvetniški in notarski uradniki, katerih plače znašajo počenši od 18. do 56, leta povprečno od 712 K do 2328 K. — Če se šefi sklenijo na to, češ, saj dobro izgledate, — pa naj pogledajo naša stanovanja in hrano! Izmed nas jih umira več gladu, kot jetike. — So zlasti notariji, ki nas izkoriščajo, zlasti ker dobivajo med juristi pisarniške moči, ki nemalokrat brezplačno delajo. Naše pogodbe se sklepajo le tako, da šefi pravijo: če hočeš — delaj, če ne — pa ne! Končujoč svoj govor pravi, da se morajo odvetniški in notarski uradniki organizirati tako kot n. pr. stavci. —

Odposlanec iz Gorice g. Gilčvert pravi, da razmere na Goriškem niso tako slabe ter povdaria, da morajo odvetniški in notarski uradniki sami skrbeti za svoj naraščaj s tem, da se zlasti uče stenografije. —

G. Christof pravi, da so izvajanja gosp. Tavčarja resnična, a da se dobe med šefi tudi častne izjeme. — Predvsem pa mora odškodovati šef uslužbenca ne le za delo, ampak tudi za moč; če izgube zdravje, so upravičeni do odškodnine tudi za slučaj bolezni.

K zadnji besedi v tej debati se oglasi še Tavčar in reagira na izjavo g. Gilčverta, češ, ali zastopa uradnike ali šefe. Mi hočemo, — pravi — zastopati one, ki so slabše plačani kot mi. —

Poročevalec k tretji točki dnevnega reda g. Moškon iz Gorice poroča o zahtevi po nedeljskem počitku. — Ni treba, da bi ob nedeljah hodile stranke izpraševati v pisarne. Glede dopustov pa morajo odvetniški in notarski uradniki zahtevati od vlade, da se to zakonito uredi. — G. Gilčvert pravi, da se je v Gorici v tem oziru že mnogo doseglo, ter pozivlja šefe, naj tudi drugod slede goriškemu vzoru.

Pri nadaljni točki glede zavarovanja za slučaj onemoglosti graja poročevalec Petrič zlasti to, da je po notarskih in odvetniških pisarnah premnogo penzionistov, ki odiedajo kruh drugim. Za te seveda ni treba plačevati prispevkov za starostno zavarovanje.

Zahteva po resoluciji, da se ustanovi v Ljubljani podružnica državne zavarovalnice. Predsednik shoda g. Bovha meni, da bi se dalo misliti sploh na lastno zavarovalnico, seveda le po močni organizaciji. — Danes pa o tej ni mogoče govoriti, kar priča pičla nedeležba. Lastno zavarovalnico priporočajo osobito dunajski kolegi. — Resolucijo glede ustanovitve lastnega pogrebnege zaklada utemeljuje g. Gilčvert. Oglasi se pa se mora zadostno število članov. Kar so zamudili predniki — pravi — ne smemo tudi mi.

G. Christof apelira zlasti tudi na samce, da pristopajo temu zakladu.

Glede zveze jugoslovanskih odvetniških in notarskih uradnikov poroča odposlanec Hrvatov g. Topolčič. Pozivlja k čvrsti organizaciji ter edinosti. Govoril je navduševalno z krepkim izrazom ter končal z vzklikom: Živela organizacija jugoslovanskih uradnikov!

V debato glede zveze so posegli gg. Bovha, Gilčvert, Christof, dr. Štriker in Topolčič. Ker je bilo premalo članov navzočih, se o resoluciji ni glasovalo. — Povdarjal pa je g. Bovha, da je treba delati na to, da se zveza doseže. Podpirajo pa se z Hrvati medsebojno itak že sedaj. —

Ko je še dr. Štriker priporočal, da obdrže nadalje svoje glasilo »Slovenska pisarna« in priporočal tudi naročevanje dunajskega glasila, je predsednik z običajnimi zahvalami zaključil zborovanje, kličoč Hrvatoma, ki so v obilnem številu prihiteli, krepki: Na zdar! —

Resolucije je »Slovenec« že pred več dnevi priobčil.

Zborovanju je sledil v restavracijskih prostorih »Narodnega doma« banket, na katerem se je izrelo več napitnic, vmes pa je krepko pevalo pevsko društvo hrvatskih kolegov Zvonimira.

Postrežba je bila zadovoljiva.

Zvečer je bil v Sokolovi telovadnici koncert, ki na je dokazal, kako se občinstvo ogiba »Narodnega doma«. — Niti ene frakarije ni bilo blizu, ki ima sicer vedno polna usta kričavih fraz! — Vspored sam pa je bil lep, zlasti so se odlikovali tako pevci kot tamburaši »Zvonimira«. —K—

Dnevne novice.

„Narodovi“ ministri — razpuščajo parlament. V »Narodovem« uredništvu je vsled izida državnozbornskih volitev v Avstriji silna konsternacija. Gospodom se ni niti san-

jalo, da bo moč ljudskih strank v Avstriji tako silno narasla. Dr. Tavčar je zato kar sklenil, da se tak parlament, v katerem ni prostora za Plantane in Ferjančiče mora poslati domov. Glasilo „delavni“ Plantanov, Ferjančičev in Tavčarjev je v soboto tolažilo svoje verne z v »Narodovem« uredništvu skovano »brzojavko«: »Vedno bolj se utrjuje mnenje, da novi parlament ne bo sposoben za delo in da bo vsled tega tudi njegovo življenje kratko.« Dobro, da se usoda Avstrije ne vrti okoli »Narodovega« uredništva — zato tudi usoda novega parlamenta ne bo odvisna od razumljivo slabe volje »Narodovih« urednikov. Iz ljudstva je izšel novi parlament — njegovo delo bodo ljudske reforme. Pri takem socialnopolitičnem delu ne bo kratko življenje novega parlamenta, kratko bo pri takem delu le politično življenje takih strank, ki se zbirajo okoli tako gnusnih korit, kakršna so glavni znak naše liberalne stranke!

Vstajenje Istre in Koroške. »Naša Sloga« je izšla v Pulju v slavnostni izdaji s trobojnico in pod naslovom »Istrija je vstala!« Propast tiranov! Narod je premagal svoje tlačitelje!« piše: »Solze radosti se bleste v očeh ljudstva, ker je zmagalo svoje trinoste. Pravica Božja, ta prijateljica dobrih in poštenih, je dvignila slabega in tlačnega in potrla nasilnika. Z globokim zaupanjem v to pravico Božjo bo hrvaški in slovenski narod v Istri hodil še dalje po poti pravi in resnični, da se bori za narodne pravice in za osvoboditev slabih in zatiranih.« Odkrito se radujemo te zmage naših istrskih bratov. Znamenita je pa tudi zmaga slovenska na Koroškem. Naši bratje na severu in na jugu v najbolj težavnem položaju so se vrlo dobro držali in dosegli uspehe, na kakršne niti nismo mislili. Častitamo jim iz srca in se tolažimo s temi uspehi, kajti narod, ki se tako junaško drži v volivni borbi, mora prosperovati.«

+ Razmere v dežel. blaznici na Studencu se niso pod vodstvom Bleiweisovega nečaka dr. Goestla, kakor se čuje, ne samo čisto nič popravile, ampak celo poslabšale. Navzlic temu pa ni nič ne čujemo, da bi naš strogi deželni odbor posegel vmes, ali vsaj kaj takega nameraval. Vpitje razlega se iz zavoda na vse štiri strani sveta. Bolniki in njihovi sorodniki se glasno pritožujejo o pomanjkljivi, nezadostni hrani. Zgodilo se je že več nesreč; pred kratkim je padel neki bolnik s strehe zavoda in se ubil — a o kakih preiskavi od strani deželnega odbora nismo čuli ničesar. Kakor se nam poroča, pa zavodni stražarji nadlegujejo pijančujočo vso okolico. Pred kratkim je tudi med njimi in kmetijskimi fanti prišlo do hudega pretepa, kjer so strežarji sodelovali z vilami, stoli in noži. Eden izmed njih leži težko poškodovan, neki drugi strežar je rnil nekega nasprotnika smrtonosno. Ali o vseh teh stvareh deželni odbor čisto ničesar ne vé? — Pač res, žlahta tu, žlahta tam — enkrat bo pa je konec temu gospodarstvu!

+ Umrl je v soboto na Blokah kapelan g. Matej Sušelj, roj. 1881. v Košani, v mašniški posvečen 1904. Služboval je v Vipavi in nekaj časa tudi v Zagorju ob Savi, a bolezen ga je prisilila, da je vstopil v pokoj. Šel je iskat zdravja v Karlove vari in Vipavo, ter se je zadnji čas čutil toliko krepkega, da si je upal nastopiti službo v Blokah, kjer je pa bival le nekoliko dni, ko mu je smrt utrgala nit življenja. Gorečemu in vnetemu mlademu duhovniku svetila večna luč!

— Prijatelji ljudstva. Iz Jarš se nam piše: Preblagorodni Peter Majdič, veleposestnik in iastnik turbin in parnilna, ki je znan kot velik dobrotnik ljudstva, je te dni plačal sam nanovo zidano, lepo dvorazredno šolo. To je jako velika dobrota za tukajšnje občino, za kar mu izrekamo vsi najiskrenejšo zahvalo. Mislím, da kličem iz srca vseh tukajšnjih občanov: Bog ga ohrani v njegovi visoki starosti še mnogo let zdravega, čilega med na-

ampak skoči raz konja, tu pa naenkrat prihi ženska iz baite, kamor je krenila bela žena, in tarna, da ji je mož umrl . . . Tedaj, vidite, je moj fant prišel na to, da je šel s smrtjo.

Napetost na obrazih poslušavcev je bila ogromna. Nekaterim gospodarjem so ugasnile pipe, toda oni so poslušali napeto. »Saj je o čem šliati . . . Hej!«

»Meni se je tudi nekaj takega prigodilo,« je začela nemlada žena, ki jo splošno iz velikega spoštovanja imenujejo »krstno botro«. »Sla sem zvečer na polje in vidim: na travniku leži nekaj belega . . . Mislim . . . Če je morda rjuha padla z droga, ker tu se je veste podnevi perilo sušilo . . . in sem šla, da bi jo pobrala. Ležalo je tako, kakor preganjena plahita . . . Sklonim se k nji, ko se je ono veste samo vzdignilo z zemlje in šlo samo po zraku proti sosedovi hiši . . . Nekaj me je streslo . . . Vrnila sem se takoj v hišo in še nisem dobro vrat zaprla, ko prileti iz sosedove hiše botra in pove s krikom, da ji je dete umrlo . . . No, vidite sami, kaj je to bilo . . .«

»Hej!« se jih je odzvalo nekaj z drhtečim glasom.

Otroci so pa boječe gledali sedaj k vratom, sedaj k oknu, če ne zagledajo tam »kaj belega« . . .«

Pripravke so se začele plesti druga iz ge in presedeli so tako celo noč . . . do rana, toda nihče ni zadržal, samo vdova, utrujena od naporov, je zanižala za nekaj časa . . .«

Začelo se je svitati in danilo se je. Snehiti je nehalo . . . samo mraz se je blesketal v

snegu, od solnčnega vzhoda se je na prevrglo na lepo vreme . . .«

Ljudje so se začeli razhajati domov, da bi kaj jedli, se preoblekli in zopet prišli spremit ranikega v cerkev in na pokopališče.

Od bajt izpod gozda se pomika počasi gruča ljudi, gazeč po drobnem snegu . . . Štirje krepki fantje neso črno krsto na ramah. Vsi so odkriti in pojo neko otožno, pogrebno pesem o vical . . .«

Po belih tleh se pomika počasi ta črna masa . . . Casih splava melodija k sinjim gozdom, časih se odbije resen, basov glas zvona ob bližnji gori, sedaj zopet se zasliši bridko plakanje žene, ki stopa za krsto, cela vasica pa mirna, tiha, odeta v veselo obleko, diha s snežnimi prsi na solnen.

Pred cerkvijo se je vstavila gruča ljudi. Najprej so fantje nesli krsto v cerkev, za njimi so vstopili starejši, ženske, in nedorasli . . . Mala cerkva se je popolnoma napolnila s pogrebci.

Grobokop je s pomočjo fantov postavil krsto na katafalk in prižgal štiriindvajset sveč.

Organist je zaigral žalno pesem in duhovnik je v črni opravi stopil pred oltar . . . Po končani sv. maši so se začele vigilije. V eni klopi gospod župnik, v drugi organist, sta pela monotono menjače pogrebne psalme. Ljudje so pa plakali, ko so se gospod z organistom razgovarjali . . .«

Precejšen kupček krajarjev se je nabral na krožniku pred krsto. To so ljudje prinesli

za »ofer« . . . Četudi krajar ni noben denar, toda ranikemu se le nekaj pomaga . . .« Hej!

In končala se je pobožnost. Krsto so nesli iz cerkve; za njo je šel počasi duhovnik v žalni kapi, okoli so pa stopali razplakani ljudje . . .«

Obstali so pri grobu . . . Duhovnik je pokropil in vrgel z leseno lopatico par grud zmrzle zemlje na krsto. Ljudje so začeli glasno plakati . . . Žena-vdova se je z obupnim krikom vrgla h krsti, jo objela z od mraza rdečimi rokami, in glasno plaka je poljubovala mrzle deske . . .«

Duhovnik je zapel »Salve« in smatrajoč svojo dolžnost za izpolnjeno, se je hitro oddaljil, kajti mraz se ni šalil.

Ženo so pa znanci komaj odtrgali od groba . . . Tolažili so jo, kakor so mogli . . . ona se je pa z zadnjimi solzami poslavljala od ranikega.

Ljudje so obdali grob in začeli peti ganljivo, tiho nagrobno pesem:

V grob zakopljemo telo,
da mu tukaj pokoj bo,
z zemlje on je narejen,
v zemlji naj bo spokojen.

S strašno resnico, še silneje je zadonela druga kitica:

Revež, bogatin enaka,
s smrtjo gre razlika vsaka;
koga zgrabi ne pove,
vsi zato naj se boje.

Ljudje so se razpeli, razplakali in ni se

jim mudilo domov, če tudi je mraz bodel v obraz in oči . . . Ko so končali eno pesem, so začeli takoj drugo. Kakor glas točnega iz krste je letel spev po drevesih.

Pesmi so se končale . . . Ljudje so tiho šepetali molitve — in se začeli razhajati v pobožnem molčanju po pokopališču . . . Kajti vsak je hotel tudi za »svoje« pomoliti — ni pa bilo človeka, ki ne bi tu imel nikogar izmed svojih . . .«

Končno je zadnjega deda pregual mraz s pokopališča in tišina je vladala v mraku dreves — globoka tišina grobov . . .«

Resnično žalost teh ljudi je mogoče le na pokopališču spoznati.

V vrstah pokopališča se znebi zemeljskih strasti — in resnični zakladi lepe njegove duše se odpirajo pri pogledu na grobove z neopisno ganljivostjo, resnično žalostjo in plavajo v žalnih melodijah v svet s pokopališča . . . Ko pride na pokopališče, je prevzeti kmet pripravljen darovati vse največjemu sovražniku . . . Tu se nahaja resnična njegova vera: čuvstvo . . . Komedia so običajni slovesni pogrebi v primeri s temi bogatimi svetinjami otožnosti in žalosti narodove! . . . Pišem to, kar sem videl in slišal. Ko sem bil še otrok, sem plakal iz dna duše pri tem nagrobnem petju naroda. In ni mi žal one žalosti . . . Kdor hoče narod spoznati — naj gre poslušati njegove nagrobne pesmi. In ne vem, če se dobi misleč človek, ki bi se mogel solz vzdražati, ko sliši samo melodijo one pesmi grobov . . .«

mi! Kot zvest pristaš S. L. S. je v svoji visoki starosti 86 let bil že ob 7. uri na volišču in tako dal lep vzgled vsem občanom.

— **Zelo nevarno je zbolel** č. g. Jožef Zamide, umirovljen župnik, zdaj v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu. V soboto je že bil s sv. zakramenti previden. Duhovnom-sobratom se priporoča v »memento« ter pobožno molitev.

— **Železniška vest.** Proga Selztal-St. Mihiel je zopet odprta. Osební promet po dneví. St. Mihiel-Triebeu moviran. V Triebeu se mora prevesti. Brzovlaki vozijo do postaje Wald oziroma Triebeu.

— **Nov Strasnoj v Budimpešti.** Budimpeštanska policija marljivo zasleduje odpuščenega železniškega uradnika Aladarja Molnara, ki je na premeten način ogoljufal mnogo budimpeštanskih trgovcev. V obliki železniškega uradnika je prišel k mnogim trgovcem, se predstavil kot zastopnik železničarskega konsumnega društva in ponujal premog po 10 od sto, pripomnivši, da je društvo v denarnih zadregah in da zato tako nizko ponuja svojo zalogo. Vsakemu je predložil izpolnjen in saldiran naročilni list, na katerem je bil podpisan predsednik in pritisnjena društvena štampilja. Mnogo trgovcev mu je šlo na led in mu izplačalo vsoto za naročeno blago, ko so pa poslali poni, se je izkazalo, da so bili naročilni listi falzificirani.

— **Vlak je povozil** pred železniškim mostom med Podgoro in Gorico Antona Rusiana iz Moše; star je 45 let. Rusian je delal v tovarni v Podgori. Kosi trupla so ležali do goriske postaje.

— **Žreblji iz Kroke pa brzovajni drogi.** Doslej so na brzovajnih in telefonskih drogih s črno ali rdečo barvo naznačili letnico, kdaj je bil dotični drog postavljen. V Kropi pa je nekdo prišel na srečno misel, da bi se na omenjenih drogih zaznamovale letnice namesto z barvo z večimi žebliji, ki bi se zabijali v droge. Na glavi bi imeli dotični žebliji vtisnjeno dotično letnico. Ta stvar se je sporočila poštnemu ravnateljstvu na Dunaju, katero je predlog odobrilo in v Kropi naročilo že več stotisoč žrebljev z vtisnjenimi letnicami za brzovajne in telefonske droge.

— **Obrtno-nadaljevalna šola v Kropi.** V Kropi snujejo obrtno-nadaljevalno šolo, katera bo ondodnim obrtniškim vajencem gotovo donesla obilo koristi.

— **Sneg v majniku.** Iz Bohinjske Srednje vasi se nam piše: Dne 19. t. m. jutraj je začelo snežiti. Snega je padlo 5 cm. Drevje je v cvetju, zato je nevarnost za sadje.

— **Izvanredno operacijo** je izvršil v Sarajevu na nekemu vojaku, ki so se mu vnela čreva, polkovni zdravnik dr. Richter. Vojak je bil že na tem, da v najkrajšem času izdihne. Dr. Richter se je poslužil poslednjega sredstva; v navzočnosti desetih zdravnikov je ponoči odrezal bolniku 140 cm. vnetih črev. Vojak živi še danes in se mu stanje počasi a vedno izboljšuje. Zdravniki upajo, da popolnoma okrevi.

— **Kot oreh je debela toča** je klestila 17. t. mes. po občini Polšnik.

— **Stara nevesta.** Poročila se je na stara leta 105-letna vdova Miklič, gostilničarka iz Dolge vasi pri Kočevju. Moža je pokopala 8. februarja letos, dne 8. aprila se je zopet poročila. Sedaj ima petega moža!

— **Češki rodoljub v Gorici.** V četrtek je došel v Gorico g. dr. Jožef Scheiner, odvetnik v Pragi, starosta praškega Sokola, načelnik Sokolske zveze. Dr. Scheiner je odpotoval v petek domov.

— **Štrajk uslužbencev cestne železnice v Zagrebu.** Uslužbenici cestne železnice v Zagrebu so stopili v stavko, ker jih ravnateljstvo noče plačati primerno njihovem delu. Dan na dan so v službi po 15 do 17 ur; ker jim pa ravnateljstvo ni hotelo primakniti 20 vin. na dan, so ustavili delo.

— **Mariborski občinski svet in Wastian.** Občinski svet se je propadlemu Wastianu javno zahvalil na njegovem delovanju in ga prosil naj kot deželni poslanec še dalje deluje. Mariborski občinski svet je nato imenoval Wastiana za častnega člana.

— **Umrl je v Krakovu** dr. Henrik Jordan, vsučiliški profesor. Bil je mnogo let občinski svetnik in po njem je imenovan v Krakovu »Jordanov drevored«.

— **Sneg na Gorenjskem.** V Ratečah na Gorenjskem je padlo binkošno nedeljo 15 cm snega. Tujak traja zima sedem mesecev, v bodoče misli vladati kar celo leto. — Birno bomo imeli okoli 15. septembra. Upajmo, da se bomo vozili takrat v ruski trojki.

— **Upokojen je v Trstu** znani policijski pristav Jurij Tič z naslovom ravnatelja. Tič je bil pravi strah vseh zločincev in potepuhov.

— **Velikanski gozdni požari v Bukovini.** Črnovice, 19. maja. Včeraj je začel divjati okoli vasi Ivaleni pri Kapukimpulji, v Brodinu in Seletinu velikanski gozdni požar. Pionirski oddelek pešpolka št. 41 se je včeraj zvečer odpravil v Ivaleni, da pomaga lokalizirati ogenj.

— **Poročil se je** trgovec v Brežicah gosp. Fr. Lipej z gospodinjico Ljubico Lipold iz Zalea.

— **Občni zbor »Südmarke«** bo letos dne 8. septembra v Mariboru.

— **Ogrsko-hrvaško parobrodno društvo** je v Reki naročilo štiri nove brzoparnike na turbine, namenjene za paroplovbo ob dalmatinski obali. Vsaka ladja bo stala dva milijona kron in bo hitrejša, nego dosedanje. Nehote to dejstvo vzneta sum, kot bi hotelo parobrodno društvo preteči našo vlado, ki namerava v kratkem zgraditi v Medulinu veliko trgovsko luko ter jo zvezati po železnica z Dunajem tako, da bi se lahko prišlo z

Dunaja v Zader v 17 urah, s čimer bi seveda več ali manj obrnila ves promet iz Reke v Trst.

— **Napad v Kočevju.** Radi napada na krščansko - socialnega poslanca Stöcklerja je bil neki Schneider obsojen na 4 dni zapora.

Ljubljanske novice.

»Od ljubljanskega župana«.

»Program«, ljubljanski kavalir gotovo je prav vrl; saj hodi, kakor bi linir dva metra dolg požrl.

»On« vsakemu, če govori, čez glavo gleda v zrak, pogledati komu v oči, mu ne pripušča frak.

Le pred volitvami »Program« poniža se tako, da s pismi »Od župana« sam prosjači prav lepo.

»Župan sem vaš, volite me, saj čist sem kot cekin; v državni zbor pošlite me, če ne bom jeze hin!«

Volivce pameten pa to nebrano vrže v koš; in misli zase si: »Oho, poslanec naš ne boš!«

»Program«, ostani le doma in brigaj se za Grad; v državni zbor pa Kregarja bo volil star in mlad!«

lj »Od ljubljanskega župana.« To je dovtipov na račun ljub. župana. V kuvertah z naslovom »Od ljubljanskega župana« dobivajo sedaj naši somišljeniki silno sladka in lepa pisemca. Tako nežna, lepa so ta pisemca, kakor bi jih zaljubljen snubač pošiljal izvoljenki svojega srca. Notri pa stoji: Ivan Hribar, župan ljubljanski dovoljuje si prositi Vas uljudno, da mu pri ožji volitvi za državni zbor dne 23. t. m. blagovolite dati Svoj glas. Z odličnim spoštovanjem udani Ivan Hribar, župan ljubljanski. Cel kup takih vizitk leži v našem uredništvu. Kako ponižen in prijazen je postal svetli cekin in vzvišeni program! Delavcem, ki jih je poprej tako preziral, zdaj piše, da si »dovoljuje prositi jih uljudno«. Kdo bi si bil mislil pred štirinajstimi dnevi, da bo Hribar postal tako uljuden do delavstva? Svetli cekin se milostno klanja žuljavemu delavcu, da bi si smel dovoliti prositi ga uljudno! Tako ga je omečal 14. maj. A namestu, da bi se ljudje jokali od ginenosti, pa se grodko smejejo: Slaba mu mora prest, da se tako ponižuje. Agentovska natura je prišla zopet na dan. Če ga pri enih vrtilih vun vržeš, pa miho prosí, da bi smel pri drugih priti nazaj. Če se Hribar tako vadi v priklanjaju, mu seveda je privoščimo, ker upamo, da mu bo ta uljudnost ostala vsaj nekaj časa še; a protestiramo, da se Hribar tako ponuja v uradnih kuvertah: »Od ljubljanskega župana.« To se pravi zlorablja župansko čast, saj ne kandidira ljubljanski župan, ampak kandidira agent Hribar, lajar iz deželnega zbora, nasprotnik volivne reforme, načelnik propale liberalne stranke. Ta magistratni pritisk mora še bolj odvrniti vse rodoljube, res napredne volivce od Hribarja, ki mora s takimi sredstvi delati za svojo kandidaturo. Ne od ljubljanskega župana, od stare lajne prihajajo ta zisma!

lj **Volivci ne dajte izkaznic nikomur iz rok! — Naznanjajte sleparje, ki pobirajo izkaznice!** Volivci, pazite strogo na one, ki so pobirali pri volivcih izkaznice, ali jih še pobirajo. Poizvedite za njihova imena, za naslove in za volivce, pri katerih so izkaznice pobirali. Naznanjajte take ljudi pisarni dr. Iv. Šusteršiča. Vsak kdor zahteva in odvzame od kakega volivca izkaznico, je kaznjiv po § 8 zakona o volivni svobodi!

lj **Nebroj kazenskih ovadb proti pobiralcem izkaznic** je že vloženih. S pobiranjem izkaznic si bo gospodujoča stranka sama zadržala vrat!

lj **Izkaz nedostavljenih izkaznic** je razstavljen v oknu našega upraništva.

lj **Pisani Program.** V soboto na shodu železničarjev v Vodmatu, na katerem je bila večina volivcev proti Hribarju, se je Program izrekel za svobodno šolo in za ločitev cerkve od države. Tresoč se ves v strahu je to povedal, ker je videl pred seboj socialne demokrate. Mislil je, da bo s tem socialne demokrate pridobil, pa ti so se mu v zobe smejali. V Trnovem hodi Hribar kot župan in cerkveni patron k procesiji in se daje pokaditi pri žegnjanju, v Vodmatu pa pred socialnimi demokrati trdi, da je za ločitev cerkve od države! Kdo se mu ne smeje, takemu programu! V Trnovem pobožen, v Vodmatu pa proticerkven radikalec! Potem se je izrekel za svobodno šolo, a v »Narodu« je pa agitiral en teden prej s svojim podpisom zase s svojim »krščanskim prepričanjem«. Globoko v srcu nosi Hribar svoje krščansko prepričanje, ne samo na jeziku, kakor klerikalci — tako je v »Narodu« pisal svetli cekin o sebi — v Vodmatu je pa kar naenkrat izgubil vse prepričanje in se je izjavil za svobodno šolo. Ubogi Vrhovnik! Smeš in krotot ga spremenja zdaj in socialni demokrati imajo prav, da tak program, ki igra v vseh barvah, kakor mavrica, zafrkujejo in zasmehujejo po svoje. Kolikokrat mora neki Hribar izpremeniti program in prepričanje na poti, če se pelje iz Trnovega v Vodmat? Cela Ljubljana se smeje

najnovejši Hribarjevi izjavi, ki v isti sapi hoče vstopiti v — dr. Šusteršičev klub.

lj **Volivci, pazite, ali je na vsaki glasovnici pritisnjena vladna štampilja.** Ako na kateri pomotoma ni, pojdite na deželno vlado, da na glasovnico pritisnejo vladno štampiljo, ter le kake glasovnice so veljavne.

lj **Blamirani magistratovci.** S pričami lahko dokažemo, kako so se trudili magistratovci, da bi vsak volivec moral svojo glasovnico sam priti iskat. Mislili so, da bo vlada naseljena temu načrtu, zato so uprizorili po Ljubljani divjo gonjo za legitimacijami. Naša stranka jim je prečrta račune — istočasno, ko je »Narod« naznanjal, da bo moral vsak volivec osebno iti po glasovnico, je že vlada plakatala, da dobe volivci glasovnice po pošti. — »Narodovci« so delali dolge obraze in si sedaj skušajo z lažmi pomagati. Edino »Narodovo« politično orožje je laž. Laž pa ima kratke noge — in tudi »Narodova« stranka je s takimi sredstvi vsak dan bolj kratkih nog.

lj **Duhovniki so za Hribarja!** To je zdaj najnovejša laž, ki jo trosijo liberalci po svetu. Pa kdo so ti »duhovniki«? Vrhovnik in Brce, pa smo pri kraju. Res je, da se je ravno duhovščina za te volitve malo podala v boj; pa te satanske laži, ki se trosijo od Hribarjevih agitatorjev, morajo dvigniti vse, da gredo v boj proti korupciji in pomagajo strmoglaviti bando tolovajev, lažnjivcev in sleparjev, ki zdaj strahuje Ljubljano. Poučili smo se, da je laž, kar trosijo Hribarjevi agenti o nekih duhovnikih, čes, da so glasovali za Hribarja. Cel o preč. gosp. prelatu Rozmanu so raztrosili tako laž. Castitljivi starček je na prižnici javno zavrnil z ogorčenjem tako očitjanje, čes, da on, ki je celo življenje izpolnjeval svoje dolžnosti po svoji vesti, se na pragu večnosti ne bo tako izpozabil, da bi Hribarja volil. Bodimo zadnje dni pripravljeni na vse mogoče laži in jih — ne verjemimo!

lj **Pirh o Binkoštih.** Hribar ima pirhe tudi o Binkoštih, pa ti so nesrečni. Magistratni sluga in hišnik N. Pirh se je podal seveda v vsi ponižnosti in pokornosti do svojega šefa svetlega cekina na agitacijo. Da bi bil ljudem bolj všeč, je šel popoldne k sv. Jakobu v cerkev, potem je pa začel od nauka prihajajoče može obdelovati, da naj Hribarja volijo. Može so mu takoj povedali, da ne marajo za njegovega Hribarja, ko je pa Pirh le še naprej agitiral, so se ženske zjezile in so mu začele praviti tako gorke, da je Pirh postajal vedno bolj podoben pravemu pirhu. Ker pa le ni odnehal, so mu začele ženske groziti z marenali, in to je pa Pirhovo junaštvo čisto potrl. Urnih nog jo je ubral po Starem trgu, ženske pa za njim, in so ga gnale še čez Mestni trg. Urno jo je pihal magistratni Pirh, v velikem strahu pred ženskami, ki niso toliko časa odnehale, dokler mu ni prišla nasproti njegova žena, ki ga je vzela v svoje varstvo. Zdaž so druge ženske odnehale, Pirha je pa vzela v žehto njegova soproga, ki mu je temeljito izpraševala vest in ga pošteno ozmerjala. Si bo zaponnil magistratni Pirh, kako je binkoštni ponedeljek agitiral za Hribarja!

lj **Učitelj Likozar** nam je poslal naslednje: V smislu § 19. tisk. zak. zahtevam, da sprejmete z ozirom na notico »Učitelj Likozar« v 112. št. Vašega lista tale stvarni popravek: Ni res, da bi bil jaz na volišču komu rekel, da bodo umazani in raztrgani delavci vse pokvarili, res pa je, da o delavcih nikdar in nikjer nisem nič slabega govoril in jim očital revščine. Ljubljana, dne 17. maja 1907. A. Likozar nadučitelj. — Naše poročilo se je drugače glasilo in v našem uredništvu je g. Likozar sam priznal, da se je ženiral družbe delavcev. Iz tega sledi, da Likozarjev popravek ni resen. O agitaciji Likozarjevi imamo toliko zanimivih podatkov, da bomo vse porabili v listu ali pa na primernem mestu. Posebne vrste mož je ta Likozar, ki ima tudi klerikalce rad, ako kaj od njih dobi, sicer pa agitira tudi za liberalce. S popravki se nam tak mož ne bo zakril.

lj **Klobuk dol pred takimi volivci!** Tako pravi »Narod«, bi se moralo reči po »Slovenskem«, da — »po celem svetu« pred volivci ljubljanske magistratne stranke. To je po »Narodovem« mnenju najbolj kulturn element. Uboga naša Slovenija, če bi bilo res tako. Ljubljana je gledala »Narodove« pijane razgrajajoče tolpe, videla je vzor posirovele agitacije na strani »Narodovcev«, videla je kulturo pijancev in dela šnopsarjev. Klobuk doli pred takimi volivci! Slovenija se okoli takih volivcev res mora — »vrteti«. — Klobuk doli pred ljudmi, ki so volivcem — kradli legitimacije. Kaj vse zahteva g. Malovrh od Ljubljancev. Ljubljancem, ki »Narodovo« komando zakrivite hrbte, klobuke z glave, za žepa se pa primite, da Vam kdo kaj iz njih ne ukrade.

lj **Volivni shod socialnodemokratske stranke v »Mestnem Domu«.** Shod je otvoril sodrug Kocmur, ki je tudi predsedoval. K preciziranju stališča jugoslovanske socialne demokracije dobi besedo ter poroča Etbin Kristan. — Dne 14. maja — pravi — smo se merili ne samo z dvema nasprotnikoma, takozvanimi liberalci in klerikalci, ampak bila jih je še cela vrsta, ki so delali iz zasede. — Proti nam so se bojevali: izdaštvo, podlost, terorizem. Če bi se volilo pošteno, bi sedaj najmočnejši klub v parlamentu ne bil brez zastopstva Slovenec. — Ponosno je vihrala 14. maja rdeča zastava in sedaj se naši bratje vesele; mi edini smo, ki zahtujemo. Spomin na sredstva, s katerimi se je delalo, silijo solze v oči. Toda socialnodemokratska stranka ni strta in dokler imamo še 10 delavcev za seboj, ne odne-

hamo in imamo up na zmago. Danes pa moramo določiti, kaj storimo 23. maja. Zase ne dosežemo ničesar in ne rešimo nobenega mandata. Ko smo trdili, da je soc. demokracija merodajen faktor, so se rogali. — Glede Notranjske in Štajerske je bila odločitev lahka. Tam so v eni minuti sklenili, da soc. dem. glasujejo za »napredne« kandidate, ker soc. demokrati ne morejo pomagati, da se poveča črna vojska. Četudi dado n. pr. Rošu svoje glasove, ni s tem za »naprednost« še nič storjeno. — To je bilo torej lahko storiti. — Kako pa v Ljubljani? — Da principielno ne moremo pomagati klerikalcem je jasno. Ali more socialna demokracija v boj za Ivana Hribarja? (Hrup in klici: Ne! Proč ž njim!) Ali more pomagati liberalcem, ki so rabili najpoderjša sredstva? (Nikdar!) Liberalizem je postopal še mnogo grše nego klerikalizem. — On — Kristan — bi se po nesramni pisavi umazane »Slovenskega Naroda« v soboto moral vleči na zemljo, pljuniti v zrak in loviti svoje lastne pljunke. (Nemir in hrupni klici: Vun z Hribarjem! Živio Kregar! Nasprotni klici: Ži: vjo Hribar se polagoma izgube.) Kristan nadaljuje: v Ljubljani ne kaže drugega, kot priporočati, da se soc. dem. ožje volitve ne vdeleže. — Izvrševalni odbor soc. dem. stranke je torej sklenil, — brez ozira na desno in levo, — da ostanemo doma. (Klici: Hribar ne bo izvoljen!) Če komu ne ugaja, mu ni pomoči. — Mi povemo, kaj hočemo mi — socialni demokrati. — Približno 1000 glasov je imel Hribar več kot Kregar, torej bo prvi zmagal. (Klici: Ne bo! Na delo! Kako je imel 1000 glasov več! Vsi na volišče za Kregarja! Živio Kregar!) Kristan ožigos postopanje na Južnem kolodvoru, kjer se je delala za liberalno stranko propaganda celo z uradno oblastjo. Terorizem je bil povsod in se pripravila tudi za 23. maj, četudi trdi ljubljanski Polizeiminister, da ni bilo terorizma, čes, če se je za 5% grše postopalo kot drugod, je še vedno lepo. Sklep, da se volitve vzdržimo, veže vsakega in zato moramo imeti garancijo. Na Juž. železnici se je izvršilo izdaštvo, a pozabljeno bo, če ostanemo sedaj 23. maja doma. Ta dan bodo organizirali soc. dem. nadzorovanja pri voliščih. — To pravico imamo, saj je bil on — govornik — celih 14 dni pod nadzorstvom liberalne stranke. (Pfui-klici.) Kdor pojde proti sklepu volit, letel bode iz soc. dem. stranke in ime se razglasi v »Rdečem Praporju«. Kakšen vris in krik o »izdaštvu« bi bil v liberalnem časopisu če bi mi sklenili voliti Kregarja? — Liberalcem bi bilo seveda všeč, če bi mi glasovali za Hribarja. — »Narodu« smo dali na očitjanje dovolj dokazov, da nismo sklepali nobenega kompromisa, celo Adlerja smo vprašali radi tega, kar je bilo lagano v »Slovenskem Narodu«. — Toda čedni »Narod« je imel lopovski pogum, da je to laž še enkrat potrdil (Klici: Fej!) To je trdil na shodu celo Hribar. Kaj pa, če bi mi danes to izvajali? Kaj bi rekli potem? — Čiste duše so vedele, da lažejo, ampak vzeti so hoteli s tem glasove socialnim demokratom, kar se je s tem manevrom res posrečilo. — Kje so bili glasovi onih, ki so bili na shodu v »Narodnem Domu«? Tam ni bilo nič pobov, kot v Mestnem Domu. — Glasovi so bili 14. maja oddani za nasprotnike le vsled groznega pritiska. Ali je ubogi mestni delavec res kapitalistično navdahnjen? Kaj pa naj store, če se jim zvečer vzame volivni listek in jih jutraj potem nalože na vozove ter odvedejo na volišče? Ali imajo Predovičevi hlapi res toliko dobička od par litrov vina? Niti v Galiciji se niso tako teptali zakoni, kot pri nas. (Res!) To ni bila volitev, ampak hazzardna igra! — Preskočimo del Kristanovega govora, ki ni posebnega pomena. — Nadaljujoč pravi še enkrat: povsod nastopajo socialni demokrati za takozvanega naprednega »kandidata«, toda v Ljubljani ostanemo doma! To ni kaznjivo, če to prepričimo, ker to ni sila, ni treba denarja, ampak le strankina disciplina. — Kdor hoče, gre lahko volit! Nobenemu ne bomo rekli, ne smeš notri. — Toda rekli bomo: ta ni več socialni demokrat. Glasovati na današnjem shodu za naš sklep seveda ne moremo, kar je umljivo, ker je navzočih nad 800 nasprotnikov raznih strank. Prišli bodo razni agitatorji, zlasti liberalni in vam rekli: »za božjo voljo, pomagajte! v nevarnosti je svoboda.« Prišli bodo taki, ki so plačani po 1 K in drugi, ki so plačani po 1 K 10 v. »Slov. Narod« še ni glasilo socialnodemokratske stranke. Končujoč svoj govor pravi Kristan, da bodo 23. maja potegnili debelo črto pod dosedanje zgodovino in počeli novo delo in nov boj. — K besedi se oglasi somišljenik »S. L. S.« Anžič. Sklepu socialnodemokratske stranke nima ničesar dodelati, le prosí, da se soc. dem. stranka kot stranka volitev res ne udeleži, ker bo naša stranka potem obračunala z Hribarjem. — Čez šest let bo volitev vsa drugačna! (Hrup.) Anžič konstatira, da ga ne motijo navzoči soc. demokrati, ampak naprednjaki vseh naprednjakov. — Mi gremo z drugačnim prepričanjem v boj, kot naprednjaki in 23. maja bomo dokazali, koliko so pri sleparili. (Hrup. Kocmur miri in konstatira, da so navzoči najeti psovkarji.) Nadalni govornik Bahar pravi, da po vsem tem, kar se je zgodilo, moremo voliti le Kregarja. Sedaj pa nastopi dr. Triller! Mož je snubil socialne demokrate za staro liberalno devico! — Kaže v Maribor in Trst, pa pravi, da bi bilo logično, če bi šli socialni demokrati v Ljubljani v boj za naprednjega kandidata. (Po kakšni logiki, to ve sam Triller!) Izjavlja, da se je povsod grešilo, tudi v napredni stranki. Očita infamijo klerikalni stranki, kar vzbudi splošen hrup in protestne klice, dokaz, da so celo soc. dem. prepričani o nasprotnem. Sklicuje se na Dunaj, kjer gre socialna demokracija v boj za naprednjake in vabi: kdor je svobodoljubljen bo volil 23. maja Hribarja. (Hrupni protestni klici: Ne!) V imenu železniških delavcev pravi Finžgar, da se Hribar kot župan preveč visoko nosi. — V Ljubljani ima on več prilike,